

Да ўвагі!

Хто не зробіў перада-
плату і хоча набы-
ваць газету ў офісе
рэдакцыі — чакаем!

Народная Воля

ТЕМА ДНЯ

Политическое удушье,

или О том, как обстоят дела
у сторонников и противников белорусских
перемен накануне главных выборов

Парадоксальным образом революция 2004 года в Украине отражается в бело-
русских делах, косвенно влияя на политические коллизии вокруг ожидаемого
белорусским обществом весеннего мероприятия. Нельзя сказать, что белору-
сская политическая сцена сталкивается с острой борьбой за власть, как это
было в Украине. Но тогда что же происходит на этой сцене?

Наглядный урок

Кто бы мог подумать о том,
что Виктор Ющенко станет
политическим спонсором
Александра Лукашенко. Разу-
меется, это спонсорство — не-
вольное, украинский прези-
дент никаких таких особо теп-
лых чувств к белорусскому
коллеге не питал и не питает.
Тем не менее без помощи
новейшей украинской полити-
ки судьба в очередной раз по-
несла белорусскому начальни-
ку позарок.

Вячеслав ОРГИШ,
доктор
философских наук

тому Владимир Путин на во-
прос журналистов о том, что
он думает по поводу намере-
ния своего белорусского ви-
зави занять президентское крес-
ло в третий раз, обычно полу-
шутливо отвечал, что лично он
— Путин — нарушать Конститу-
цию не намерен и потому
претендовать на третий срок не
собирается.

Все испортил газовый вопрос

Лукашенко был и продол-
жает быть для Кремля и его хо-
зяев неудобным политическим
партерном. Во-первых, он
строит и упрям, находится на
его месте более полатливый де-
ятель, в Беларуси многие рос-
сийские интересы политическо-
го и экономического свойства
да были бы уже давно удовле-
творены. Во-вторых, Лукашен-
ко, будучи обладателем гипер-
трофированных политических
амбиций и редкой настырнос-
ти, в глазах российских держа-
телей власти (и претендентов
на нее) является отнюдь не
безопасным соперником. Ин-
теграционные игры в какой-то
момент вполне могут привести
к тому, что белорусский «ха-
ризматик» вырвется на рос-
сийские политические под-
мостки и, не исключено, суме-
ет сорвать банк, как сорвал его
1994 году. Рейтинги его попу-
лярности среди российских
электората говорят о том, что
такая опасность не надумана.
В-третьих, европейский фрак-
т Владимира Путина мог бы вы-
глядеть более элегантно, не
трис о него белорусский кли-
ент.

Короче говоря, многие де-
тали (и уже довольно давно)
указывали на то, что «старший
брат», так сказать, зрел и в
подходящий момент (во вся-
ком случае, не позднее оче-
редных президентских выбо-
ров) поможет задвинуть Алек-
сандра Григорьевича в политическое
небытие. Оппозиционные бе-
лорусские политики потирали
руки, раскладывая пасьянсы,
строили прогнозы и топтали
дорожки в кабинеты маститых
фигурантов российской поли-
тики. В кругах белорусской
элиты почти общим местом
было и остается убеждение, что
без российского вмешательства
в Беларусь мало что можно
изменить, слишком уж глубоко
проросла Россия-матушка в
белорусскую экономику, поли-
тику, культуру. На фоне рос-
сийского западного влияния на
белорусские политические
процессы оппозиционным
умам представляется заметно
менее эффективным. В Бело-
каменную ездили за полити-
ческой протекцией почти все
претенденты, кому хоть раз
приснилось президентское
кресло. Правые, левые, цен-
тисты, демократы, коммуни-
сты, социалисты — все заверяли
московских кураторов в том,
что их кандидат способен наи-
лучшим образом защищать
российские интересы в Бе-
ларуси после ухода Лукашен-
ко. Поиски российского заступни-
чества и помощи составили
едва ли не главную часть бое-
вой стратегии белорусской оп-

позиции в предстоящей прези-
дентской кампании. Большо-
ство оппозиционных деятелей
с маниакальным упорством
выискивали самим себе и окружа-
ющим, что вот-вот «приедет
барин, барин нас рассудит...».
Точнее-то, как в было 2001
году, когда почти до последне-
го верили и ждали, что «стар-
ший брат» укажет Лукашенко
на дверь.

Тем не менее нынче
вышло, как и пять лет назад. В
Кремле посчитали целесооб-
разным оставить в Беларуси
все как есть. По крайней мере,
пока оставить. Для кремлев-
ских политиков на первом
месте сейчас, несомненно,
стоит Украина. Главная забота
Москвы — вернуть контроль
над Киевом. Предстоящие
парламентские выборы в Ук-
раине с точки зрения моск-
овских политтехнологов могут
стать решающими. Если 26
марта противники Ющенко и
«Нашей Украины» возьмут ре-
ванш и станут диктовать свою
волю в Верховной Раде, укра-
инский ковчег, вполне вероят-
но, начнет дрейф на восток.
Хозяева просторных кремлев-
ских кабинетов очень надеются
на это. Газовая атака, если
оставить рыночную риторику,
затевалась российскими поли-
тиками именно для того, чтобы
поинизит акции украинских
западников и усилит позиции
тех украинских сил, которые
ориентируются на Россию.

Короче говоря, проблема
Ющенко заслоняет проблему
Лукашенко. В Москве резонно
посчитали, что заниматься
двумя проектами — украин-
ским и белорусским — одно-
временно рискованно, можно
и там, и там оказаться в про-
игрыше. 15 декабря 2005 года в
Сочи между Лукашенко и Пу-
тиным состоялся сделка. В
обмен на белорусскую газовую
трубу и кое-что еще Кремль
согласился не обновлять цены
на российский газ для Белору-
си, а также закрыть глаза на
третий похорон Александра Гри-
горьевича за властью. На сле-
дующий день (16 декабря) бе-
лорусский парламент объявил
о том, что выборы президента
Беларуси состоятся 19 марта.

Чужой дядька подвел

Для оппозиции эта новость
была холодным душем. До по-
следнего ожидали, что Москва
назовет преемника Лукашен-
ко. Или подает знак в пользу
одного из оппозиционных
претендентов. Увы. Особенно
обескуражила новость о том,
что Кремль сделал Александру
Григорьевичу предвыборную
подачу в виде замороженной
цены на газ. Многие трактовали
это как очередное преда-
тельство Кремлем белорусской
демократии и верный сигнал о
том, что «ловить» больше не-
чего. Среди оппозиционеров
поползли разговоры о том, что
президентскую кампанию 2006
года без Москвы не выиграть,
поэтому следует рассматривать
ее как репетицию и собрание
сил к следующему выбору.

(Окончание на 2-й стр.)

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Да шасці гадоў...

На кватэры баякоў актывіста
незарэгістраванай маладзёжнай арганізацыі
«Малады фронт» Артура Фінкевіча прайшоў выбыск.
Што шукалі міліцыянты — невядома,
але хлопцы — Артур Фінкевіч і Аляксей Янушэўскі
былі затрыманы па абвінавачванні
ў нанясенні надпісаў «Мы хочам новага!».
На момант падрыхтоўкі гэтага нумара да друку яны
знаходзіліся ў ізалятары часовага ўтрымання
ў Мінску.

Як паведаміў сайт Харты'97, падчас выбыску супрацоўнікі
міліцыі паведамілі баякам Артура, што яны шукаюць літарату-
ру «антызямрэжымнага характару». Вядома таксама, што за
графіі можа быць узбуджана крымінальная справа па артыку-
ле Крымінальнага кодэкса «злоснае хуліганства». У гэтым вы-
падку хлопцам пагражае да шасці гадоў турмы.

Ці трапілі ва ўчастковыя камісіі прадстаўнікі дэмакратыі?

Паводле папярэдняй інфармацыі,
мясцовым актывістам было ідмоўлена
амаль ва ўсіх райцэнтрах краіны.

Фарміраванне ўчастковых камсій скончылася 1 лютага.
Падчас прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі будуць працаваць 6627
ўчастковых камсій. Каму даручаны падлічваць вынікі галаса-
вання «на месцах»?

Ужо вядома, што ў некалькіх гарадах Мінскай вобласці
ўчастковыя камісіі сфарміраваны без прадстаўнікоў дэмакраты-
чных сіл, сяброў партый. Напрыклад, у Жодзіне ў склад
ўчастковых камсій прэзідэнтаваў каля двух дзесяткаў мясцовых
актывістаў, але ніводны з іх у камісіі не трапіў.

Такая ж карціна назіралася і на Вілейшчыне. Тут ў ў-
частковыя камісіі было вылучана шляхам збору подпісаў 13 ак-
тывістаў дэмакратычнага руху. Аднак, як паведаміў Радзё Сва-
бода лідэр мясцовых дэмакратаў Уладзімір Малярчук, вілейскія
ўлады ахілілі іх ініцыятыву.

У штаб-кватэры Партыі БНФ «Адраджэньне» амаль
узрунана кажуць, што ніхто з іх сяброў не трапіў у склад
ўчастковых камсій, хатя вылучаны ад партыі 200 чалавек.
«Падчас правядзення рэфэрэндуму і парламенцкіх выбараў, —
кажа сакратар Сойма БНФ «Адраджэньне» Андрэй Сарокін, —
ва ўчастковыя камісіі не трапіў ніводны прадстаўнік нашай пар-
тыі. Не думаю, што зараз ішоўся зменіцца».

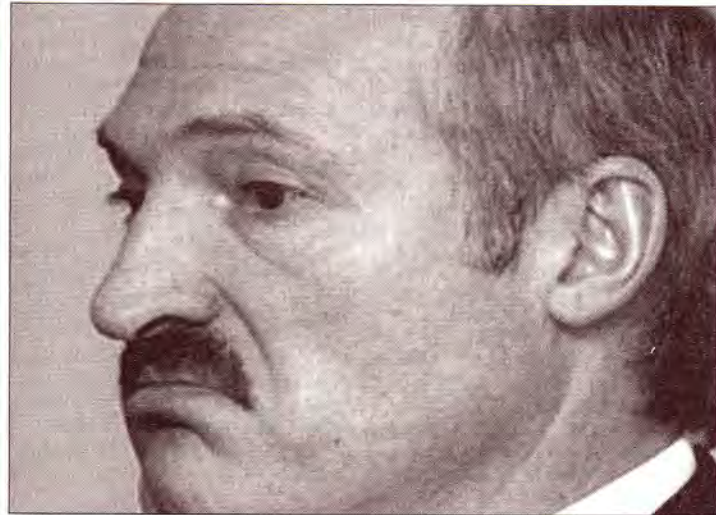
Дарэчы, у тэрытарыяльных выбарчых камісіях, якіх створана
па краіне 165, трапіў толькі адзін прадстаўнік Партыі БНФ
«Адраджэньне». Сяброў Партыі камуністаў Беларускай, а так-
сама Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) і
Аб'яднанай грамадзянскай партыі ў тэрытарыяльных камісіях
няма.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ПОЛИТРЕБУС

Александр ЛУКАШЕНКО:

— И то, что меня
Кремль поддерживает,
это полный аб-
сурд. То, что дейст-
вительно президент
Путин, как он мне
откровенно это гово-
рит, и, наверное, это
видно по его поведе-
нию, хотел бы, чтобы
Лукашенко остался
президентом в Бела-
руси, это факт.

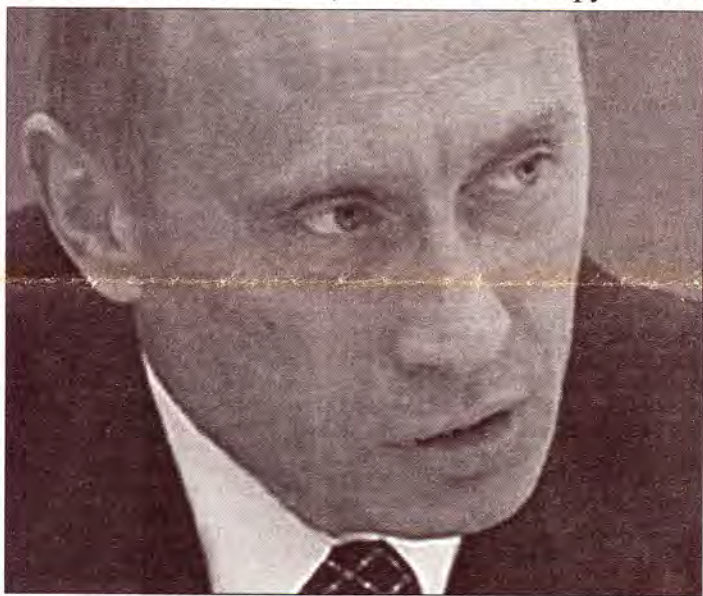

Владимир ПУТИН:

— Что касается
моих встреч с прези-
дентом Беларуси, то
они объясняются не
поддержкой, как Вы
выразились, «режи-
ма», а поддержкой
братского нам бело-
русского народа.
Хочу обратить
Ваше внимание на то,

что с Беларусью у нас
происходят интегра-
ционные процессы,
они объясняются не
поддержкой, как Вы
выразились, «режи-
ма», а поддержкой
братского нам бело-
русского народа.
Хочу обратить
Ваше внимание на то,

внутренних россий-
ских цен, — все это вы
должны помнить.
Поэтому говорить о
том, что мы любой
ценой поддерживаем
того или иного поли-
тического деятеля,
абсолютно неправи-
льно. Мы проводим свою
взвешенную полити-
ку, направленную на
развитие отношений с
государством, в дан-
ном случае с белору-
ским государством.
Между Россией и Бе-
ларусью веками скла-
дывались особые от-
ношения — они ни в
какое сравнение не
идут с отношениями
Беларуси с Францией
либо другой западной,
европейской страной,
не забывайте об этом,
пожалуйста. Мы об
этом помним и будем
помнить в будущем.

ТАКАЯ НАВУКА

Размова пра льготы, а не пра веды

Дэпутаты прапаноўваюць уключыць
у новыя правілы паступлення ў ВНУ льготы
для абітурыентаў аграрных вышэйшых
навуковых устаноў. Пра гэта было заяўлена
на пасяджэнні камісіі Палаты прадстаўнікоў
Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь
па аграрных пытаннях, якое прайшло
ў Беларускай дзяржаўнай аграрна-тэхнічнай
універсітэце (БДАТУ).

Удзел у пасяджэнні ўзялі таксама
прадстаўнікі міністэрстваў адукацыі,
сельскай гаспадаркі і харчавання, Камітэта
дзяржаўнага кантролю, Нацыянальнай акадэміі навук.

Старшыня парламенцкай
камісіі Міхал Русы, у прыват-
насці, прапанаваў прадуглед-
зець льготы пры залічэнні ў
аграрныя ВНУ для абітурыен-
таў, якія не менш за два гады
настаўняны жылі ў сельскіх
аселеных пунктах, незалежна
ад таго, якія яны школы скон-
чылі, сельскую або гарадскую.

Сваю ініцыятыву дэпутаты
тлумачаць масавым закрыццём
школ у вёсках. «Дзеці вымуш-
ны навукаўца ў сучасных шко-
лах у гарадскіх пасёлках, там
самым глыбучыя льготы пры
паступленні ў ВНУ» — пад-
крэсліў Міхал Русы. Па звест-
ках Мінсельгаспрада, сярэд-
ня студэнтаў аграрных ВНУ вы-
пускнікоў сельскіх школ усяго
28 працэнтаў. «Але ж сельская
маладзёж з вялікім жадаючым
вяртаецца пасля заканчэння
ВНУ ў вёскі ў заможнае і ў
гаспадарках АПК», — пад-
крэсліў дэпутат Русы.

Дэпутаты таксама прапа-
нуюць дазваляць аграрным
ВНУ праводзіць уступныя
іспыты па тэстах, распраца-
ваных імі або Рэспубліканскім
інстытутам кантролю ведаў у
залежнасці ад узроўня падрыхтоўкі
сельскіх абітурыентаў. Таксама
яны хадайнічаюць аб тым, каб
выпускнікі папярочных ад-
зяленняў аграрных ВНУ бралі
ўдзел у конкурсе на паступлен-

не ў ВНУ па выніках выпуск-
ных экзаменаў у форме тэзіс-
навання.

Падчас пасяджэння камісіі
дэпутаты прапанавалі ўраду
ўнесці змяненні ў існуючае па-
лажэнне Савета міністраў аб
мэтавай падрыхтоўцы кваліфі-
каваных рабочых і спецыялі-
стаў, што будзе замашаваць
норму аб магчымасці закло-
чэння дагавору на мэтавую
падрыхтоўку з абітурыентамі,
якія жывуць у сельскай мясцо-
васці не менш за два гады (не-
залежна ад таго, якія яны
школы скончылі), паступаюць
па спецыяльнай сельскагас-
падаркай прафілі і маюць у
дакументах аб адукацыі па
профільным праматам алікні
не ніжэй за п'яць балаў (раней
— сем балаў).

З мэтай замацавання мала-
дых спецыялістаў на вёсцы дэ-
путаты таксама рэкамендавалі
ўнесці ў нарматыўныя даку-
менты дапаўненне аб прапаст-
таўленні льготных краўдтаў на
набыццё хатняй маёмасці і та-
вараў першай неабходнасці ма-
ладым спецыялістам, якія
прыступілі да працы па раз-
меркаванні не па месцы жы-
харства бацькоў, а ў іншых
сельскагаспадарчых прадпры-
емствах АПК.

Марына НОСАВА.

Генадзь
ШАРЫПКІН.

3 ног на галаву?

Як адчуваюць сябе ў Цэнтрыбаркаме прадстаўнікі дэмакратычных арганізацый. Як высвятляецца, на гэтых выбарах у Цэнтральную выбарчую камісію зноў дапушчаны назіральнікі з вонку. Аб тым, у якой абстаноўцы праходзяць пасяджэнні ЦВК, расказаў назіральнікам ад грамадскага аб'яднання "БНФ" Абрадзёжыне Валянцін СТОЯНОВІЧ.

— Вы не ў першы раз назіральнік у ЦВК?

— Можна сказаць, што першы. У 2001 годзе я не быў назіральнікам, тады я ўзначальваў юрыдычную службу незалежнага назірання. Але прыходзілася бываць там у сувязі з тым, што ў нас быў шэраг сутэрч і "крутых староў", на якіх нас (як гэта ні дзіўна зараз прагучыць) запрашалі. Мы сустракаліся і з Лідзіяй Ярмашонай.

— Што змянілася ў ЦВК з часу прэзідэнцкіх выбараў 2001 года?

— Умовы выбараў 2001 года былі крыху іншымі, чым зараз. Тады было яшчэ шмат няўрадавых арганізацый, якія маглі прапавіць у сферы назірання за выбарамі. І гэтыя арганізацыі аб'ядноўваліся ў грамадзянскую ініцыятыву "Незалежнае назіранне". Сам факт існавання гэтай ініцыятывы, якая не была зарэгістравана і тым не менш ажыццяўляла назіранне, сёння б інтэрпрэтаваўся як дзейнасць ад імя незарэгістраванай арганізацыі. У Крымінальным кодэксе, як вы ведаеце, ёсць адпаведны артыкул на гэты конт.

Па-другое, як я ўжо гаварыў, у самой ЦВК тады аргані-

зоўваліся ўсялякія мерапрыемствы, на якія запрашалі актывістаў няўрадавых арганізацый. Мы размаўлялі з Лідзіяй Ярмашонай на кант паралельнага падліку галасоў. Ярмашона тады вельмі зацікавіла гэтая працэдура... у сэнсе яе "законнасці-незаконнасці". І тым не менш мы абмяркоўвалі гэтае пытанне.

— А зараз поле для кантактаў грамадскасці і ЦВК звужаецца?

— Зараз поле для кантактаў не тое каб звужаецца, а яго практычна няма. Па-першае, не засталася няўрадавых арганізацый. А па-другое, гэтыя кантакты не патрэбны ЦВК. ЦВК праводзіць свае пасяджэнні, якія ўсялякі раз пакідаюць у мяне ўражанне тэатра. Члены ЦВК разгледжваюць камедыі для журналістаў і назіральнікау, а на самай справе ўсё даўным-даўно вырашана... Усе пасяджэнні ЦВК ужо правядзены, усе рашэнні прыняты. Яны галасуюць, вымаўляюць завушныя словы, вядуць пратакол, але ўсё гэта мае элемент тэатралізаваанасці.

— А на ўзроўні чалавечых кантактаў? Зараз, калі глядзіш прапагандысцкія перадачы, то ствараецца ўражанне, што ўся

краіна разбіта на два лагеры. У адным жывуць "правільныя" людзі — гэтыя людзі працуюць, выхоўваюць дзяцей, атрымліваюць добры заробак і любяць Лукашэнку. З іншага боку жывуць "балбатуны, палітычныя прастытуткі, адшчэпленыя" — словы, апазыцыя. Скажыце, у ЦВК адчуваецца канфрантацыя? Ці ўспрымаюць вас як ворагаў?

— Я адчуваю гэтую канфрантацыю. Я не ведаю, дзінна гэта ці добра... Магчыма, яны нас так і ўспрымаюць. Хаця скажам ЦВК Лазарэвіч паліцыя, хай яны да нас, вядома, за рукі, іхавіцца. "Як справы?" Але тады ж Ярмашона прытрымлівалася іншай пазіцыі, яна дыстанцыруецца і ўсім сваім вяртаецца паказвае сваё стаўленне да нас. Калі выступіў Папкоў ад Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі БНФ і сказаў, што гэта не выбары, а ўзурпацыя ўлады, члены ЦВК моўчкі слухалі, а Ярмашона сказала, што "палітыкі маюць парадкаваць склад розуму", які можа перакульці ўсё "з ног на галаву".

— Значыць, усё ж такі іх цікавіць гэтае пытанне "дзе галава, дзе ногі", а таксама "што такое добра і што такое дрэнна"?

— Цяжка сказаць. Бо яны ведаюць, што гавораць. Я лічу, што на сённяшні дзень члены ЦВК — гэта тыповыя прадстаўнікі сучаснай палітычнай эліты. Такія, як і Лукашэнка. Гэта пэўны ўзровень усяго: і адукацыі, і маралі, і светапогляду. Можна быць, прыйдзе час і будзе ў Беларусі іншая палітычная эліта. А пакуль у іх іншае ўспрыманне рэчаіснасці. Я, канечне, не ведаю, наколькі інфармавана Лідзія Міхайлаўна аб тым, як праходзіць збор подпісаў за Лукашэнку, але я інфармаваны... Ведаю пра гэта таму, што жыў сярэд звычайных жыхароў, а не "небажыцель". Мая маці працуе ў дзіцячым доме, і яна расказвала аб тым, як яе і іншых выхавальцаў прымушалі падпісвацца за Лукашэнку і я яна адмаўлялася гэта рабіць. Я ведаю, які наставінікаў прымушалі збіраць подпісы за Лукашэнку, хаця яны не з'яўляліся членамі ініцыятыўнай групы. І ўсе яны баяліся пісаць скаргі, таму што баяліся страціць працу, бо ўсе працуюць па кантрактах. Гэта і ёсць рэчаіснасць.

Размаўляў Станіслаў НЕЎМІРЖЫЦКІ.

СИТУАЦЫЯ

«Азот» мог узняць у паветра?

На мінулым тыдні на ААТ "Гродна-Азот" у цэху аміяку 4-й чаргі адбыўся прарыв газавай трубы. Газ з трубы ішоў пад ціскам ад 10 дэ атмасфер. Згодна з тэхнічай бяспекі, працу трэба было спыніць, а рабочых эвакуіраваць. Але кіраўніцтва прадпрыемства вырашыла праводзіць газавырававальныя мерапрыемствы, не змяняючы ціск газу і не прымаючы ніякіх мер бяспекі. Па сведках спецыялістаў, у лабы момант мог прагучаць выбух.

Выбух усё ж адбыўся, але ў цэху цыклатексана 2-й чаргі. Там узарвалася паглыбная помпа, і ў выніку адзін з супрацоўнікаў атрымаў апёкі рук і шыі. Днямі ў тым жа цэху здарыўся прарыв трубы бензолу, — паведамляе радыё Deutsche Welle.

Уся інфармацыя аб аварыях у адкрытым акцыянерным таварыстве "Гродна-Азот" закрыта для грамадскасці. Аб здарэннях не паведамляе заводская газета "Хімік" ды дзяржаўная мясцовая прэса. Да чаго можа прывесці ліквідацыя аварыі з парушэннямі тэхнічай бяспекі? Як паведамілі былі тэхналаг прадпрыемства Мікалай Яфіменка, пацярпець могуць не толькі супрацоўнікі. Па словах Яфіменкі, "выбух мог бы прывесці да таго, што не толькі цэх, увесь "Азот" мог бы ўзляцць. Калі выбухнуць сховішчы аміяку — можа накрыве увесь горад".

Чаму кіраўніцтва "Азота" ідзе на рызыку і не спыняе вытворчасць? У адміністрацыі завода катэгорычна адмаўляюцца абмяркоўваць здарэнні і называюць размовы пра іх правакацыяй. А супрацоўнікі хімічнага прадпрыемства тлумачаць маўчання кіраўніцтва тым, што яно не жадае зрынуць тэрмінаў пастаўкі прадукцыі, таму што гэта — жывая валюта. Затое аб аварыях вядома незалежнаму прафсаюзу "Азот". Яго старшыня Сяргей Антусевіч кажа, што калі б супрацоўнік, які пацярпеў ад выбуху, і які, дарэчы, з'явіўся са зборам гэтай прафсаюза, звярнуўся за дапамогай, ён атрымаў бы юрыдычную кансультацыю. Але, па словах Сяргея Антусевіча, усе супрацоўнікі аб'яднаны на кантракты, баіцца канфіктаў з кіраўніцтвам і яго выніку — звальненняў.

Сёння "Гродна-Азот" — гэта адзін з буйнейшых у Еўропе вытворцаў капрактаў і азотных угнаенняў. У бліжэйшы час прадпрыемства плануе павялічыць новы комплекс па вытворчасці азотных угнаенняў, плянуюча для буйноў абрана ў межах горада. У сувязі з гэтым лідэр незалежнага прафсаюза "Гродна-Азот" Сяргей Антусевіч нагадаў, што Беларусь ратыфікавала Орхускую канвенцыю "Аб доступе да інфармацыі ў прадзе прымянення рашэнняў на пытанні, якія датычацца навакольнага асяроддзя", згодна з якой усе буйныя практычныя аб'екты абмяркоўваюцца з уладам грамадскасці. Па яго словам, адсутнасць незалежнага СМІ, слабасць прафсаюза, страх рабочых робяць нематчынам грамадскі кантралёў такім магчымым і небяспечным прадпрыемствам, як "Гродна-Азот", дзе любое парушэнне тэхнічай бяспекі можа прывесці да непрабачных наступстваў для жыхароў Гродна.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Кто подсидел «летчика Федора»?

Шесть лет лишения свободы, конфискация всего имущества и лишение права занимать государственные руководящие посты сроком на четыре года. Представитель государственного обвинения попросил Верховный суд определить именно такое наказание для бывшего председателя Государственного комитета по авиации Федора Иванова. Высокопоставленному чиновнику инкриминировали совершение ряда преступлений, однако сам Иванов заявил, что его просто подставили — уж очень надо было сделать так, чтобы кресло председателя комитета стало вакантным.

Высоко взлетел

Иванову было предъявлено обвинение в совершении четырех преступлений. Два из них касаются незаконных действий в угоду главе государства, остальные — отчуждения государственного имущества в пользу частных коммерческих организаций. Как заявил в суде представитель государственного обвинения, действия Иванова нанесли не только существенный материальный ущерб государству в сумме 1,3 млрд. рублей, но и серьезно подорвали доверие граждан к представителям белорусской власти. И в этих словах действительно есть доля правды.

Согласно утверждениям обвинения, в феврале 2004 года Александр Лукашенко поручил Иванову переоборудовать в VIP-класс салон самолета ЯК-40, в котором предполагалось перевозить членов белорусского правительства. Работы планировалось проводить на Минском авиаремонтном заводе. Первоначальная смета расходов составила 1,2 миллиона долларов, однако президент велел подсчитать стоимость с учетом нулевой рентабельности (без учета полученных доходов какой-либо прибыли) и без уплаты соответствующих налогов. В результате стоимость ремонта самолета составила 898,3 тысячи долларов. Распоряжением главы государства необходимым средства были выделены из республиканского бюджета. Однако Федор Иванов, зная о строящемся режиме экономии, которого требовал Лукашенко, самовольно превысил утвержденную смету расходов. И, самое странное, что произошло это из желания... угодить тому же Лукашенко. Дело в том, что салон, который делал Иванов, авиаремонтный завод не отвечал тем требованиям комфорта, которого, по мнению Иванова, достойны члены белорусского правительства. Поэтому к работам была привлечена российская фирма "Квант", в результате чего шикарный VIP-салон потребовал дополнительного финансирования в 391 тысячу долларов. Эту сумму Иванов планировал покрыть за счет внебюджетного фонда поддержки гражданской авиации. И обвинение считает, что права на это он не имел.

Еще более безответственно, как считает обвинение, Федор Иванов поступил при организации ремонта самолета ТУ-134А. На этот раз он выбросил на ветер более 100

тысяч долларов, чтобы создать к приезду президента видимость благополучия на Оршанском авиаремонтном заводе. Завод, являющийся градообразующим предприятием, в начале 2004 года работал с перебоями и по три дня в неделю простоял из-за отсутствия заказов. Когда Иванов узнал, что в июне на предприятие собирается приехать президент, он подписал приказ о направлении в ремонт самолета ТУ-134А, принадлежавшего компании "Белавиа". Однако генеральный директор "Белавиа" категорически отказался тратить деньги на показуху, заявив, что ремонт лайнера нецелесообразен, а его дальнейшая эксплуатация невыгодна. Самолет к тому времени не пользовался более трех лет, и компания намеревалась сдать его в металлолом.

Несогласованность генерального директора "Белавиа" с председателем ГКА не остановила. Глава комитета по авиации распорядился передать лайнер на баланс компании "Гомельавиа", и уж ее директор не смог отказать руководителю отрасли в "невинной просьбе". Таким образом самолет попал в Оршу, и на заводе началась работа. Чтобы произвести на Александра Лукашенко еще более сильное впечатление, Ф. Иванов организовал также получение заказов из инновационного фонда комитета 75 миллионов рублей, якобы необходи-

Ад перамены месці складаемых...

Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ аб стварэнні вытворчага аб'яднання "Беларускі металургічны завод".

Як паведамляе прэс-служба прэзідэнта, ВА "Беларускі металургічны завод" ствараецца як некамерцыйная арганізацыя з уключэннем у яго склад падпарадкаваных Міністэрству прамысловасці рэспубліканскіх унітарных прадпрыемстваў "Беларускі металургічны завод" і "Рэчыцкі метзавод". Апраца таго, у кіраванне БМЗ перададзены актыўныя акцыянерныя таварыства "Магілёўскі металургічны завод", "Завод швейных машын", што знаходзіцца ва ўласнасці дзяржавы. Такім чынам, у Беларусі працягваецца кампанія, калі да паслявох прадпрыемстваў дадаюць такія чынам знізіць колькасць стратных.

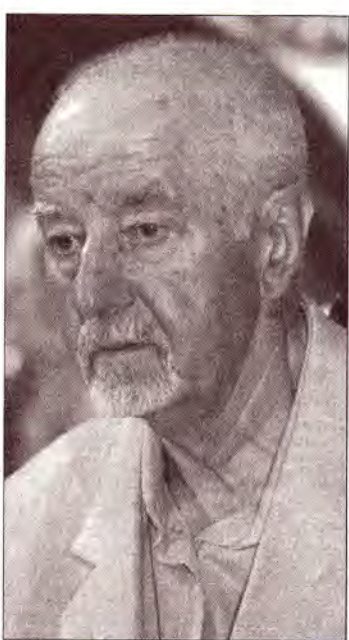
АСОБА

Рыгор Барадулін афіцыйна вылучаны на Нобелеўскую прэмію

Рыгор Барадулін афіцыйна вылучаны на Нобелеўскую прэмію па літаратуры. Як паведаміў "Белорусским новостям" кіраўнік ініцыятыўнай групы на яго вылучэнні Уладзімір Някляеў, усе неабходныя дзеля гэтага дакументы ўжо накіраваны ў Шведскую акадэмію літаратуры. Кандыдацыйныя заяўкі гэтай ўстаноўе прымае да першага лютага.

"Згодна з працэдурай, неабходна, каб прэтэндэнта вылучылі не менш за тры літаратурныя арганізацыі", — распавёў Уладзімір Някляеў. — Кандыдацыйныя заяўкі на Рыгора Барадуліна падтрымалі беларускі ПЭН-цэнтр, расійскі ПЭН-цэнтр і Саюз пісьменнікаў Украіны. Мы таксама атрымалі перамоўныя супольныя пісьменніцкія супольнасці з краін Цэнтральнай і Паўночнай Еўропы, аднак яны ў гэтым годзе падтрымалі іншага кандыдата.

Нагадаем, што шэраг лухонных асоб, пісьменнікаў, мастацтвазнаўцаў выступілі ініцыятыўнай вылучэння Рыгора Барадуліна на Нобелеўскую прэмію пасля прэзентацыі ў чэрвень мінулага года новага зборніка паэзіі "Ксты". У гэтую кнігу ўвайшлі лухонныя і філасофскія вершы Барадуліна розных гадоў. Сам Рыгор Іванавіч кажа, што да свайго вылучэння ставіцца спакойна,

пісьменнік Андрэй Бітаў і паэтка Бэла Ахмадуліна. Андрэй Вазнясенскі ўмогуе быць вылучаным на Нобеля раней за Юсіфа Бродскага, які атрымаў прэмію ў 1987 годзе. Больш за тое, Бродскага вылучалі па пазіцыі, а Нобелеўскі камітэт адзначыў яго эсэістыку.

ПАЛІТКУХНЯ

Партыю БНФ рыхтуюць да ліквідацыі?

Міністэрства юстыцыі Беларусі вынесла паўторнае пісьмовае папярэджанне Партыі БНФ, і гэта можа стаць падставай для ліквідацыі Партыі БНФ.

Папярэджанне вынесена за невыкананне патрабаванняў новага Закона "Аб палітычных партыях". Згодна з гэтым дакументам, усе партыі павінны мець структуры ў большасці абласцей Беларусі ў Мінску. Аднак, як паведаміў В.Івашкевіч, за апошні час партыі структуры ў Гродзенскай і Гомельскай абласцях былі пазбавлены сваіх юрыдычных адрэсаў, што калі пасля 19 сакавіка Аляксандр Лукашэнка застанецца ва ўладзе, то абавязкова пачнецца працэс ліквідацыі Партыі БНФ.

Юрый ПАЦЁМКІН.

СУСЭДЗІ

Сенат Польшчы выступіў у абарону польскай меншасці ў Беларусі

У пастанове "Аб становішчы паліакаў у Беларусі", прынятай верхняй палатай парламента, у прыватнасці, гаворыцца, што "у сувязі з недастатковай павягай правоў чалавек і палітычным пераследам у Беларусі становішча паліакаў, якія жывуць там, пастаянна пагаршаецца".

"У краіне мае месца невыкананне дэмакратычных свабод, перш за ўсё пераслед, рэпрэсіі і немагчымыя легальна дзейнасці выбарчых у VI з'ездзе 12 сакавіка 2005 года кіраўнікоў Саюза паліакаў у Беларусі", — гаворыцца ў заяве.

Сведчаннем "працягу больш жорсткай палітыкі рэпрэсіі" польскі Сенат лічыць студэнцкую паставу паставу беларускага ўрада, якая папярэла пералік паліакаў для адмаўлення ва ўездзе ў Беларусь і выездзе з краіны замежных грамадзян і асоб без грамадзянства. На думку дэпутатаў, паставана мае моту паўплываць на кантакты паміж грамадзянамі Польшчы і беларускімі паліакамі.

"Гэтая сітуацыя выклікае занепакоенасць Сената Польскай Рэспублікі, які імкнецца да таго, каб правы польскай меншасці ў Беларусі павяжаліся і выконваліся. Польскія ўлады павінны падтрымаць план даўгатэрміновых дзеянняў, якія маюць сваю мэту выпраўку дадатковых і больш шырокіх, чым раней, форм супрацоўніцтва з польскім асяродкам у Беларусі. Сенат Польскай Рэспублікі будзе асыяцываць рашучы і паслядоўны дзеянні на міжнароднай арэне, каб звярнуць увагу ўрадаў і міжнародных інстытутаў і грамадскай думкі на становішча польскай меншасці ў Беларусі ў кантэксце пастаяннага абмежавання грамадзянскіх свабод у гэтай дзяржаве", — гаворыцца ў пастанове.

Сенат заявіў аб падтрымцы "ўсіх дзеянняў урада, а таксама незалежных грамадскіх ініцыятыў, скіраваных на тое, каб Беларусь стала дэмакратычнай дзяржавай".

Як неадрадна паведамылася раней, Міністэрства юстыцыі Беларусі не прызнала легітымным сакавіцкі VI з'езд Саюза паліакаў на Беларусі, на якім кіраўніком аб'яднання была абрана Анжэліка Борыс. На паўторным з'ездзе ў жніўні кіраўніком СПБ стаў Юзэф Лучніч.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

АБ'ЕКТЫЎНА

Міліцыя зірнула ў люстэрка

Петральшчына пачалася паліцэйскай выніковай калетай Упраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкома, якое сабралася для аналізу леташняй працы і вызначэння перспектывных задач. Присутным, сярод якіх быў вядомы міністр Уладзімір Навуму, паказалі відэафільм пад назвай "Перадольце ўсё, каб перамагчы на тэму "Шта вяртае нас міліцыя?"

Паслушманства ў фільме, гэтыя аптычны наводзяць на несусцэпальны роздум: толькі 40% аптычных вераць, што міліцыя сапраўды ахоўвае іх ад замаху на жыццё і маёмасць. Але прыведзена лічба — сярэдняе паказальнік — сярэдняе стаўленне да органаў правапаліцэйскага ахоўніцтва ў Полацкай вобласці, якая чаргавалася, што міліцыя заслугоўвае даверу. Праўда, дзеля справяд-

Сяргей САЦУК.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

АФІЦЫЙНА

І зноў пра жыллё

Урад даў права перадаваць ва ўласнасць службовыя жыллі настаўнікам, работнікам дашкольных устаноў, медыкам (уключаючы ўрачоў і сярэдні медперсанал), а таксама работнікам міліцыі.

Згодна з пастановай Савета міністраў, перадаваць ва ўласнасць грамадзянам жыллы дамоў або кватэр, пабудаваных сельгасарганізацыямі, ажыццяўляюцца па рашэнні гэтай арганізацыі аб продажы жылля або пераводзе доўгу па льготным крэдыце на грамадзяніна.

У выпадках, калі жыллі пабудавана за кошт сродкаў інавацыйных фондаў рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых дзяржаўных установаў, сельгасарганізацыя павінна прымаць рашэнне аб продажы жылля са згоды вышэйзгаданых дзяржаўнаў.

Рашэнні аб продажы жылля, пабудаванага за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў, мясцовых мэставых бюджэтных жылёва-інвестыцыйных фондаў, прымаюцца сельгасарганізацыямі са згоды райвыканкамаў.

Яны даюць згоду на продаж жылля пры ўмове поўнага пагашэння сельгасарганізацыяй бюджэтных пазык.

Калі жыллі пабудавана за кошт льготных крэдытаў, сельгасарганізацыя прымае рашэнне аб пераводзе доўгу па льготным крэдыце на грамадзяніна, выходзячы з плацэжаздольнасці грамадзяніна са згоды ААТ "Белаграпрамбанк".

Цана па дагаворы куплі-продажу жылля вызначаецца на падставе ацэнкі кошту жылля і гаспадарчых пабудов, прадуладжанага тэхнічным папяртам на гэты дом або кватэру. Ацэнка робіцца камісіяй райвыканкама. У працы камісіі мае права браць ўдзел грамадзянін, які набывае жыллі ва ўласнасць.

Аплата кошту жылля можа ажыццяўляцца адначасова або па жалані грамадзяніна — у рэстармінуў тэрмін ад 10 гадоў без індэксацыі плацяжоў.

Пры заключэнні дагавора пераводу доўгу па льготным крэдыце на грамадзяніна ААТ "Белаграпрамбанк" адначасова заключае з ім дагавор аб залогоў.

У выпадках пагашэння сельгасарганізацыяй часткі льготнага крэдыту да пераводу доўгу на грамадзяніна пагадзеная сума кампенсуецца ім у парадку і на ўмовах, вызначаных гэтай арганізацыяй у адпаведнасці з заканадаўствам.

Генадзь ШАРЫПКІН.

ВОПРОС РЕБРОМ

По какой цене мы покупаем российский газ?

Многие трубят о том, что Россия продает нам газ по низкой цене. Внешне это действительно выглядит так. Если Грузия, страны Балтии платят России более ста долларов за тысячу кубометров голубого топлива, Украина — более двухсот, то Беларусь — менее пятидесяти долларов. Но это поверхностное видение обманчиво. Это вытекает из слов Александра Лукашенко, сказанных им в ходе интервью телеканалам БТ, ОНТ и СТБ.

Вот что он ответил: "Природный газ мы и дальше будем покупать. Здесь проблем не будет. И даже нынешнюю цену нельзя назвать однозначно льготной. Если она ниже, допустим, чем в Украине, то мы с Российской Федерацией рассчитываемся другими вещами, за которые Россия не платит. За объекты, за транзит, за границу, за таможенные... Все это стоит больших денег. За подобные услуги Российская Федерация платит и Украине, и Казахстану, и другим государствам."

Мы имеем льготную цену на газ? Но и тариф по его прокачке через нашу страну в Европу раза в три ниже, чем в Украине. Поэтому не надо говорить, что это какая-то благотворительность. Нет".

Так что наша плата за газ немалая. И не ясно, какая. Возможно, она даже выше, чем у соседей. К такому выводу приводят факты, проследившие в некоторых СМИ, и интервью ответственных лиц по поводу создания с Россией совместного газотранспортного предприятия. Кстати, на днях об этом сообщил журналист первый вице-премьер нашей страны Владимир Семашко. Он отметил, что данная тема была инициирована руководством "Газпрома" в декабре 2005 года. "Мы давно готовы продолжить работу по созданию совместного предприятия, и сейчас ответный шаг в этом процессе должен быть с российской стороны".

Владимир Семашко напомнил, что Беларусь еще в начале 2003 года отработала полные условия создания СП. Согласно многим важным условиям: доля акций в уставном фонде должна быть в соотношении 50:50, цена на газ привязывается к 9-му поясу России, как для Смоленска, "Газпром" обязуется вкладывать деньги в развитие газотранспортной системы Беларуси, в строительство подземных хранилищ газа.

Но российская сторона предлагала взять за основу балансовую стоимость "Белтрансгаза". "Мы сказали "нет",

— подчеркнул Владимир Семашко. "Белтрансгаз" — рентабельное предприятие с высокой производительностью, производящее газ по балансовой стоимости — значит противоречит всем мировым нормам. Речь может идти только о рыночной стоимости предприятия. После этого, как известно, еще долго шли переговоры, дошло до мелочей — где фирма имеет офис — в Москве или в Лондоне", — напомнил первый вице-премьер.

"Все эти перипетии, — говорит он, — теперь ответ должна дать российская сторона". Владимир Семашко также сообщил, что белорусской стороной рыночная цена "Белтрансгаза" уже определена.

Между тем представители российского "Газпрома" твердят совсем иное. "Сейчас решается вопрос о возможности перехода "Белтрансгаза" под контроль "Газпрома", — сообщает в эфире радиостанции "Эхо Москвы" официальный представитель "Газпрома" Сергей Куприянов. При этом он уточнил, что переговоры инициированы Беларусью. Куприянов отметил, что на формирование цены на газ для

Беларуси повлияла "именно возникшая возможность контроля над "Белтрансгазом". Заменить председателя правления ОАО "Газпром" гендиректор ООО "Газпром экспорт" Александр Мелев в беседе с журналистами сказал, что "Беларусь является единственной страной, на территории которой экспортный магистральный газопровод принадлежит "Газпрому" на правах собственности, а земля под ним — в долгосрочной аренде "Газпрома". Кроме того, возобновлены предметные переговоры по "Белтрансгазу".

Как видим, один газопровод уже приобрел к своим рукам, замахнувшись и на второй. Если все так и есть, как говорят россияне, то наша цена за газ будет слишком высокой, если не самой высокой по сравнению с соседями.

Между тем в феврале 2004 года Александр Лукашенко посетил ОАО "Белтрансгаз". Там он напомнил, что "Белтрансгаз" является достоянием нашей страны. "Это части единого газового комплекса бывшего СССР. Не мы союз развалили, не мы делили все. После этого дележи Беларуси ничего не осталось. Но "Белтрансгаз" достался Беларуси. Сегодня Россия хотела бы получить в свою собственность вот

это достояние нашей страны", — заявил глава государства.

"В ходе переговоров российская сторона предложила бесплатно отдать по балансовой стоимости то, что по оценке независимых международных аудиторов стоит почти 5 млрд. долларов. Это примерно 300–400 млн. долларов вкост 5 млрд. долларов. Мы что, такие богатые, чтобы раскидываться такими средствами? Это преступление — продать в условиях рыночной экономики по балансовой стоимости другому государству национальное достояние, фактически отдать бесплатно. Я на это пойти не могу. Я не могу совершить преступления против собственного народа", — заявил Александр Лукашенко.

Так что же произошло за это время? И кому верить в этой ситуации? Почему российские специалисты делают такие заявления? Не из пальца же их высказывают. Некоторые аналитики считают, что желание отдать России важнейшее предприятие — "Белтрансгаз" вызвано приближающимися президентскими выборами. Это, видимо, плата за поддержку Россией нынешнего главы государства и одобрение итогов сомнительных выборов. Так ли это, покажет время.

Алесь ДРАБЧУК.

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Ужо згодны на рубель

Беларусь гатовая выканаць абавязальствы па ўвядзенні расійскага рубля на сваёй тэрыторыі, што вынікае з Дагавора аб стварэнні Саюзнай дзяржавы, пры рэалізацыі ў поўным аб'ёме намечаных раней мерапрыемстваў. Пра гэта заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі ў інтэрв'ю расійскаму часопісу "Экономические стратегии".

Паводле слоў прэм'ер-міністра, размова ідзе аб мерапрыемствах па стварэнні новых умоў для суб'ектаў гаспадарання і грамадзян, а таксама аб прыняцці Канстытуцыйнага акта Саюзнай дзяржавы, у якім будзе акрэслены статус, задачы і функцыі Адзінага эмісійнага цэнтру.

Што тычыцца магчымага новага вітка інфляцыі, то тут, на думку Сідорскага, неабходна разумець: увядзенне адзінай грашовай адзінкі не азначае з'яўлення беларускай колькасці новых грошай. Проста беларускія і расійскія рублі будуць абменены на адзіную грашовую адзінку без змянення пакупніцкай здольнасці грашовых мас, што маюцца ў кожнай эканоміцы на момант абмену. Аб'ём грашовай масы і яе пакупніцкая здольнасць у кожнай краіне застануцца такімі ж, якімі былі да абмену. Эмісія новай грашовай адзінкі будзе ажыццяўляцца ў межах задавальнення патрэб абедзвюх

эканомік у наяўных і без- наяўных грашовых сродках з улікам уплыву далёзнай палітыкі на інфляцыйны працэс. Пры гэтым увядзенне адзінай грашовай адзінкі не азначае змянення ад моты па палі- рыманні нізкіх тэмпаў інфляцыі, палкрасліў Сідорскі.

Ён таксама зазначыў, што фарміраванне валютнага саюза Беларусі і Расіі на аснове ўвядзення расійскага рубля прадугледжвае наяўнасць як узajemных выгад, звязаных са стварэннем агульнага рынку тавараў, паслуг, працы і капіталу, гэтак і рызык для Беларусі, звязаных перш за ўсё са структурнымі адрозненнямі эканомік.

Паводле слоў прэм'ера, асноўныя рызыкі для Беларусі з-за ўдзелу ў валютным саюзе звязаны з абмежаваннямі пры правядзенні грашова-крэдэтных палітык. Беларуская эканоміка з'яўляецца малой і адрэзай, а таму на яе моцна ўплывае знешнеэканамічная кан'юнктура. Пры гэтым неза-

лежная ўласная грашовая-крэдэтная палітыка — адзін з прычыновых інструментаў, што садзейнічае адаптацыі нацыянальнай эканомікі да знешняга ўплыву.

С. Сідорскі зазначыў, што ў Расіі мае месца гэтыя ж прычыны істотнага рэальнага ўмацавання расійскага рубля да замежных валют, у той час як у Беларусі правільна курсавая палітыка, якая ў значнай ступені скрывае на ўлік інтарэсаў несыравіннага сектара эканомікі. У сувязі з гэтым узнікае неабходнасць рэалізацыі мерапрыемстваў, скраваных на павышэнне эфектыўнасці нацыянальнай вытворчасці, забеспячэнне ідэнтычных умоў гаспадарання. Неабходна, у прыватнасці, рэалізаваць сумесныя крокі ў галіне цэнавай, падаткова-бюджэтнай, мытнай палітыкі для таго, каб пераход на адзіную валюту здзейсніў аптымальны выгад абодвух бакоў.

Аляксей АРЭШКА.

НАДЗВЫЧАЙНА СІТУАЦЫЯ

Падлічылі на мінімуму

Урад зацвердзіў новы бюджэт прыжыццёвага мінімуму (БПМ) у сярэднім на душу насельніцтва і па асноўных сацыяльна-геаграфічных групах у цэнах снежня 2005 года ў разліку на адзін месца.

Як паведамаў прэс-служба апарата Савета міністраў, згодна з пастановай урада новы БПМ будзе дзейнічаць з 1 лютага па 30 красавіка 2006 года. У сярэднім на душу насельніцтва гэты паказчык склаў 158,120 рублёў. Для працаздольнага насельніцтва ён устаноўлены ў суме 174,410 рублёў, для пенсіянераў — 140,120, для студэнтаў — 166,560, для дзяцей ва ўзросце ад 3 да 16 гадоў — 182,190, для дзяцей ва ўзросце да 3 гадоў — 131,840.

Зацверджаны бюджэт на 4,9 працэнта большы за пераходны, які дзейнічае з 1 лістапада 2005 года. На гэтую велічыню вырастаюць памеры дзяржаўных дапамог сем'ям, якіх выхоўваюць дзяцей, сацыяльных пенсій, а таксама надбавкі і павышэнні, устаноўленыя да пенсій асобных катэгорыяў пенсіянераў.

Генадзь ШАРЫПКІН.

Чаму лопаліся трубы: ад марозу ці ад страсці?

Высокі ўзровень зношанасці асноўных вытворчых фондаў у энергетыцы стаў прычынай шэрагу тэхнагенных аварыяў падчас надыдняга пахаладання. Пра гэта на прэс-канферэнцыі ў Мінску заявіў начальнік упраўлення дзяржаўнай сістэмы папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый і грамадзянскай абароны Міністэрства на надзвычайных сітуацыях Віктар Палішчук.

З-за таго, што 64% тэхналагічнага абсталявання канцэрна "Белэнерга" выраблялася з свайго рэсурсу, у перыяд рэзкага паніжэння тэмпературы на тэрыторыі Беларусі адбыўся шэраг аварыяў у сістэмах цэпла- і водазабеспячэння, паведаміў чыноўнік. "Застаецца высокай ступень рызыкі надзвычайных сітуацый тэхнагеннага характару на шэрагу аб'ектаў будаўніцтва ў выніку недаўпечальнасці тэхнічнага стану 86% над'ёмных кранаў, якія вырабляліся з свайго рэсурсу", — сказаў Віктар Палішчук.

Паводле яго слоў, сёла запланавана ўвядзенне механізму абавязковага страхавання алкаказнасі "Небаспекта-1" для стымулявання кіравання найбольш небяспечных аб'ектаў і тэхналогій да павышэння ўзроўню і абароненасці і бяспекі. "У Міністэрстве падрыхтаваны праект папярэджання на гэтым відзе страхавання, які прадбачае ўдзел усе асобныя зацікаўленыя

міністэрствах і ведамствах. Плануецца, што ў пачатку красавіка гэтай года праект папярэджання аб абавязковым страхаванні адказнасці будзе накіраваны ў Савет Міністраў", — паведаміў В.Палішчук.

Паводле яго слоў, для прафілактыкі і хуткай лакалізацыі надзвычайных сітуацый сёла плануецца ўсталяваць на аб'ектах хімічнай прамысловасці сістэмы ранняга выяўлення НС, а таксама стварыць комплексны дыстанцыйна-маніторынг папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый. "Для скарачэння аб'ёму адваротных рэчываў у сталіцы адмовіліся ад хларыравання вады плавацельных басейнаў, амяняць халадзільныя ўстаноўкі пераводзячы на бяспечныя халадагенты, а таксама памяншаючы запасы моцнадейных рэчываў", — зазначыў В.Палішчук.

Марат ГАРАВЫ.

СІТУАЦЫЯ

Шуба з дзяржаўнага пляча

Рэгулярныя бюджэтныя датацыі і льготы разам з буйнымі крэдытамі пакуль што не ідуць на карысць Віцебскаму футравому камбінату. Гэта вымушаны былі прызнаць і самі футравікі, і мясцовыя кіраўніцтва, і сталічныя начальнікі, якія наведвалі праблемнае прадпрыемства.

Размова аб шліках яго ратавання ішла ў час нарады, што адбылася наядна на камбінатне з удзелам высокіх тасцей: першага намесніка прэм'ер-міністра Уладзіміра Семашкі, старшын аб'яўканкама Уладзіміра Андрэйчанкі і прадстаўнікоў шэрагу міністэрстваў.

Нарады такога ўзроўню — не рэдкасць для Віцебскага футравата. Тут іх чакаюць з надзеяй, бо яны звычайна даюць штуршок да новых бюджэтных дапамог і розных паслабленняў.

Пасля аналагічнай нарады з удзелам таго ж У.Семашкі ў сакавіку 2004 года па прапанове першага віцэ-прэм'ера наваполацкі "Нафтан" прадставіў Віцебскаму футравому камбінату 3,4 мільярда, а запасах крэдытарам да пачатку бегучага года вырасла да 5,3 мільярда. Наступнай восенню трэба разлічвацца з "Нафтанам". А разлічвацца няма чым.

Не прадбачыла даходаў і ў бліжэйшай перспектыве. Бо, як ішчыра прызналася новы дырэктар прадпрыемства Святлана Іванова, страты камбіната растуць, а прадук-

цыя не расквашуецца. На складзе і ў іхках ляжаць гатовыя вырабы на 3 мільярды рублёў. Але гэтыя грошы можна атрымаць толькі пасля продажу прадукцыі. Збыць жа яе вельмі цяжка, бо яна значна даражэйшая за імпартную, больш зручную і прыгожую.

Праўда, камбінатаўскія мадэльеры, паказваючы мясцовым і сталічным начальнікам свае апошнія распрацоўкі, сівярылі, што гэтыя ўзоры будуць мець поспех у замежжы. Але масавыя вырабы прыкметна саступаюць па якасці доладным узорам, а галоўнае — не па кішні большасці суацчыннікаў.

Які аказалася, лейтматывам нарады стала тэма чарговай дзяржаўнай дапамогі "адзінаму футравому вытворцу Беларусі". Футравікі, які мовіць, выгледзілі шубу з панскага пляча, каб ратавацца ад эканамічнага пахаладання.

Шубу далі. Уладзімір Семашка пранаваў канцэрну "Белспетрам" і Мінгандлю выдасць сумесны загад аб прыярытэтным продажы віцебскіх футравых вырабаў. Будучы таксама зніжаны мытныя пошліны на імпорт сыравіны для камбіната і алпаведна павышаны зборы для японскіх канцэрнтаў. Такія вось рэальныя ўмовы дзейнасці суб'ектаў гаспадарання.

Плануецца размясціць на

бядуючым прадпрыемстве шэраг дзяржаўных замоў на вопратку і шапкі для славых міністэрстваў.

Са свайго боку, футравікі падзяліліся сціплымі планами асваення вытворчасці цёплай падкладкі для зімовага абутку, попыт на якую вялікі. Аднак беларускія абутнікі аддаюць перавагу кітайскай падкладцы, таннейшай і лягчэйшай. Ды і самім віцебскім футравікам выгледзілі набываць сыравіну не на разліме, дзе авечкападоўля фактычна спыніла існаванне, а ў Новай Зеландыі, Аргенціне і Аўстраліі. Аўчына з гэтых краін высаякаасна і недарэная. Але і на яе ў камбіната не стае сродкаў. Так што калектыву, абіяжаранаму даўтамі, нічога не застаецца інашага, як толькі чакаць яшчэ адной "панскай шубы" ў выглядзе льгот і крэдытаў, якія, як паказвае аналіз, выкарыстоўваюцца марудна і неэфектыўна.

Пра тое, у якім становішчы апынуўся Віцебскі футравы, можна меркаваць хоць бы па тым, што на прадпрыемстве за нявыплату скасаваны ўсе тэлефонныя нумары, і мясцовыя кіраўнікі могуць звязвацца з адміністрацыяй камбіната выключна па прыватных пытаннях, бо за службовыя апараты заплаціць няма чым.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Очередной арест промышленника

Сотрудниками милиции задержан заместитель генерального директора ОАО "Минский подшипниковый завод", сообщали в Министерстве внутренних дел Беларуси.

По словам источника агентства "Интерфакс", "в отношении заместителя МПЗ возбуждено уголовное дело по подозрению в получении крупной взятки, и он водворен в следственный изолятор временного содержания".

В МВД уточнили, что "замдиректора подозревается в получении взятки в размере около 300 тыс. долларов США". В отношении него возбуждено уголовное дело по ст.430 "получение взятки" Уголовного кодекса Республики Беларусь.

Напомним, что это же не первое уголовное дело в отношении руководства Минского подшипникового завода. Почти год назад, в январе 2005 год был арестован директор завода Валерий Пенза. Валерий Пенза руководил МПЗ почти 10 лет.

КРИМИНАЛ

Эх, прокачу!

«Разборки» нелегальных таксистов с налоговыми инспекторами в Пинске

21 факт нелегального занятия пассажирскими перевозками (без лицензий) установили сотрудники отдела оперативно-контрольной работы инспекции Министерства по налогам и сборам Пинска. 8 водителей, которые раньше уже получили предупреждения за незаконную предпринимательскую деятельность, попались-таки во второй раз на подпольном бизнесе. По решению суда они понесли наказание в виде штрафов от 20 до 50 тысяч белорусских рублей. Один личный автомобиль конфискован в доход государства. 13 человек, впервые взятые с поличным, предупреждены.

Однако нелегалы принимают ответные меры против налоговиков.

Все началось у железнодорожного вокзала, где проводился рейд. Сотрудник инспекции под видом пассажира сел в легковой автомобиль со знаками такси и сказал, куда его везти. Когда машина пролулась, достал служебные удостоверения и сказал примерно так: "Стоп! Приехали". Однако ему попался "крепкий орешек". Водитель и глазом не повел, нажал на газ — и за город. Мало того, нажал еще поднят руку на инспектора "при исполнении". Пару раз врезал, чтоб не рыпался. Остановился лишь через километры пять — в деревне Оснежичи.

Открыл дверцу и буквально вытаскивал бедолагу из салона, еще раз ударив для острастки (потом следы побоев зафиксировала судмедэкспертиза).

Трудно сказать, чем бы все это закончилось, если бы не подоспела подмога — коллеги из отдела. "Таксисту" пришлось давать драпка — на машине, естественно.

Но его вычислили по номерам машины, которые запомнили преследователи. Возбуждены уголовное дело по факту избиения.

За такое деяние полагается штраф или лишение свободы. Прощение со стороны потерпевшего и отсутствие свидетелей помогло нелегальному таксисту избежать мест не столь отдаленных. Суд назначил ему наказание в виде штрафа в 30 базовых величин. Но предупредил, что если попадется на том же во второй раз, то может лишиться своего "железного коня".

Другой случай на привокзальной площади напоминает потопно с неожиданным концом. По тому же сценарию инспектор приехал с напарником в рейд на личном автомобиле.

Дарагая бухгалтерка

Надта дарага, на думку рэвізораў Дзяржаўнага кантролю, абыхлала казне Антаніна Супраненка, якая займала пасаду галоўнага бухгалтара Праектна-вытворчага архітэктурна-планіроўчага бюро камунальна-гаспадаркай Гарадскога райвыканкама. За нядоўгі час працы А.Супраненка ад алказнай пасадзе ў касе прадпрыемства ўтварылася больш як 3-мільённая нястача. Не маючы нават сярэдняй спецыяльнай адукацыі, галоўная бухгалтарка вяла даручаную ёй справу са злычыннай неахайнасцю, на кожным кроку парушаючы законы. Заработная плата вызначалася без табеляў

у ліку рабочага часу, у даведках, што вылічаліся для прадстаўлення ў банк на выдачу крэдытаў. А.Супраненка указвала несапраўдныя паме- ры заробкаў. Такім падман- ным шляхам атрымалі крэды- ты ў банку не толькі сама А.Супраненка і некаторыя супрацоўнікі прадпрыемства, але і муж галоўнай бухгалтаркі, які ў бюро не працаваў. Акрамя таго, з дапамогай шматлікіх прыпаса А.Супраненка умуд- рылася атрымаць больш за мільён незаробленых грошай. Начальнік бюро А.Паўлава не магла не заўважаць усе гэтыя хібы і парушэнні ў працы А.Супраненка, але не толькі не

супярэчыла ёй, а, наадварот, садзейнічала галоўнай бухгал- тарцы, папярэджаючы сваім подлісам не фальсіфікацыі. Гэта і нядзіна, бо, як вы- светлілі кантраляёры, А.Суп- раненка з'яўляецца дачкай А.Паўлавай. Таму і была пры- нята на кіравніцкую пасаду без аніякага адпаведнага дакумен- та аб адукацыі і папярэднім стажах работы.

Пасля завяршэння рэвізіі А.Супраненка і А.Паўлава былі звольнены, а раённая пракуратура ўзбудзіла па матэ- рыялах праверкі чатыры крымінальныя справы.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Оставив коллегу в машине, он направился к "Мерседесу", опять же оснащенный знаками такси. Попросил показать соответствующие документы. Водитель завел машину и рванул с места. Тогда напарник "заложника" пересел на води- тельское сиденье: хорошо, что хозяин оставил в замке ключи зажигания. По пути сообщил по мобильнику о случившемся начальнику отдела, но потерял из виду "Мерс", мчавшийся, как угорелый, по шоссе Пинск — Брест. К перехвату подкльо- чились сотрудники ГАИ, но помощь не понадобилась.

Машина остановилась лишь в деревне Дубой, что в 30 километрах от райцентра, где водитель крутанул баранку обратно. То ли одумался, что бес попутал, то ли раскаялся и решил испустить содеянное

чистосердечным признанием. Он подвез инспектора, отдал коллегам техпаспорт и ключи от автомобиля. Его описали и оставили на ответственное хранение — до суда. Составили на нарушителя протокол о неза- конной предпринимательской деятельности.

Однако добровольное воз- вращение не спасло покаявше- го "блудного сына" от ка- рающей руки. Выяснилось, что ему еще раньше выносились предупреждение о перевозках пассажиров без лицензии. Учитывая особую дерзость правонарушения, совершенно- го вторично, суд Пинского района и Пинска оштрафовал владельца "Мерседеса" на 20 базовых величин, а иномарку обратил в доход государства.

Александр КОВАЛЬЧУК.

ФАКТЫ

Есть «искусственные жабры»

Израильский ученый разработал «искусственные жабры», при помощи которых получил возможность добывать кислород прямо из морской воды. Он надеется, что это позволит водолазам нырять без акваланга.

Разработка называется «СловноРыба». Разработчиком искусственных жабр является Алон Боднер. Предполагается, что если аппарат доведут до ума, то его смогут взять на вооружение водолазы и конструкторы подводных лодок. В отличие от акваланга, который позволяет нырять лишь на глубину лишь ограниченного количества кислорода, искусственные жабры работают до тех пор, пока не кончится батарея. «Батарея весом в один килограмм может обеспечить ныряльщику час автономного пребывания под водой», — сказал Боднер. Сейчас создан экспериментальный экземпляр аппарата. В Европе на изобретение уже выдан патент.

Названы номинанты на премию «Оскар»

Восьмью номинациями получила противоречивая картина «Горбатая гора», в том числе в категориях «лучший фильм», «лучшая мужская роль» и «лучшая режиссерская работа».

Среди других номинантов на лучшую картину — фильмы «Столкновение» (шесть номинаций), «Капоте» (пять номинаций), а также «Спокойной ночи и удачи» и «Мюнхен».

78-я церемония награждения «Оскаром» состоится в театре «Кодак» в Голливуде 5 марта.

Самые дорогие города мира

Международное консалтинговое агентство Economist Intelligence Unit опубликовало данные о стоимости жизни в крупнейших городах мира. Самым дорогим местом на Земле за два предыдущих года оказался город Осло. Впервые с 1991 года пальма первенства не досталась столице Японии Токио. На третьем месте после Токио в списке оказалась столица Исландии, Рейкьявик. Четвертое место поделили японский город Осака и Париж. На пятом месте — Копенгаген, затем следуют Лондон, Цюрих, Женева и Хельсинки.

Самый дорогой город Америки, Нью-Йорк, занял 29-е место. Москва заняла 27-е место.

ТАМ, ЗА ОКЕАНОМ

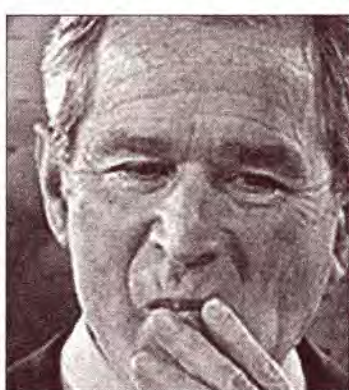
Главный провал или загадка Буша?

Если продвижение демократии является важнейшим устремлением президента Буша, то Россия — его главный провал в этом деле.

Президент Владимир Путин не самый репрессивный в мире руководитель страны — это далеко не так. Диктатуры в Бирме, Северной Корее и Зимбабве подавляют людей гораздо сильнее. Похожи на них и тираны, находящиеся по соседству с Россией: Беларусь, Узбекистан и Туркменистан.

Но ни одна страна за время пребывания Буша в Белом доме не отошла так далеко и решительно от открытости к авторитаризму, как Россия. При этом мы не слышали даже намека на возражение против этого со стороны Буша.

Конечно, американские

президенты не несут ответственности за судьбы России. Отвечают за свою страну сами россияне. Но и сирийцы и египтяне также сами определяют свою судьбу, однако это не мешает Бушу использовать аме-

риканскую дипломатию и собственное ораторское искусство, чтобы помогать демократическим силам этих стран. Его внешняя политика основана на убеждении, что со временем Соединенные Штаты смогут стать освободительной силой всего мира.

В связи с этим его безразличие к России остается загадкой. Может быть, здесь скрывается расчет на то, что происходящее в России не столь важно, как продвижение демократии на Ближнем Востоке, с учетом той войны, которую ведут Соединенные Штаты против радикальных исламских террористов? Или что во время ведения таких важных сражений более разумно иметь в лице Путина партнера?

«Вашингтон пост».

Энергия ветра

На вершине холма в Пенсильвании высокие и стройные конструкции медленно вращаются на ветру, словно гипнотизированные им. Они мало похожи на причудливые и романтические ветряные турбины прошлого. Это — ветряные турбины, вырабатывающие миллионы ватт электроэнергии. Замечательный пример практической ветроэнергетики.

На этом холме живет вышедший на пенсию фермер Дон Дин. Он владеет электрической компанией небольшой участок земли, на котором установил восемь ветряных турбин. Для бывшего фермера они заменили потребность пахать и сеять.

Многие частные лица и предприятия коммунального хозяйства в США внимательно изучают перспективы использования энергии ветра. И для

этого есть веские причины: зависимость от иностранной нефти, загрязнение среды обитания и риск, связанный с использованием ядерной энергии. Ветровая энергия чиста и безопасна. Ее можно использовать бесконечно и с минимальными затратами.

Директор «Американской ветроэнергетической ассоциации» Рэндалл Свингер говорит, что после затишья в 1990-х годах интерес к ветровой энергии возобновился: «Во всем мире за последние десять лет технология ветроэнергетики развивалась очень быстро. И в США, начиная с 1998 года, спрос на нее неуклонно растет».

Достижением в ветроэнергетике стало создание более мощных и эффективных турбин. Технологическим лидером в этой области является «General Electric Company»,

установившая по всему миру более чем 1200 турбин общей мощностью в полтора миллиона ватт.

В Соединенных Штатах большие турбины можно увидеть на полях и пастбищах от Калифорнии до Нью-Йорка — каждая обеспечивает энергией 750 жилых домов.

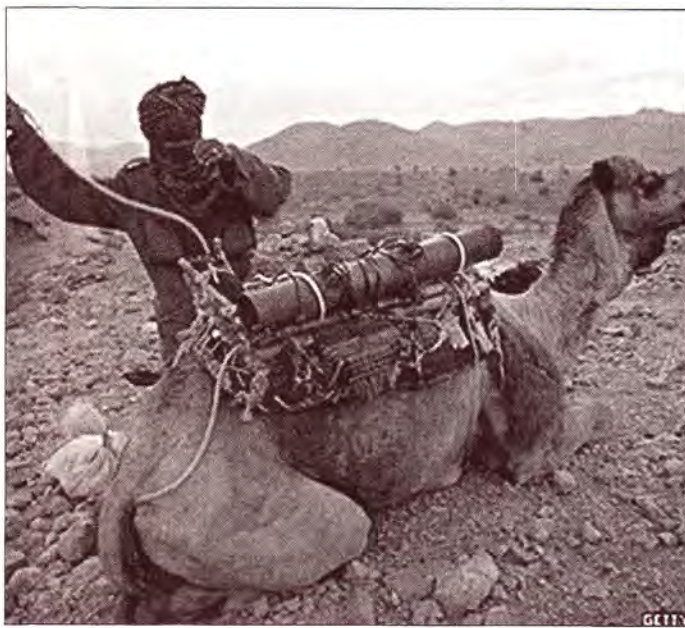
Но у природы свои законы — иногда ветра просто нет: «Ветер переменчив и непостоянен», — продолжает житель Калифорнии Дан Скотт. — На него нельзя полагаться полностью. И мы не рассчитываем, что ветер удовлетворит потребность в электричестве на 100 процентов. Но он, несомненно, может обеспечить процентов двадцать всей электроэнергии в Америке в течение последующих 30–40 лет».

«Голос Америки».

СТОП-КАДР

Филипп Сеймур Хоффман и Риз Уизерспун (на снимке) признаны лучшими актером и актрисой на церемонии награждения ежегодными премиями американской Гильдии актеров экрана. Уизерспун награждена за роль в фильме «Пройти по черте».

Пакистанские боевики используют верблюдов для перевозки гранатометов.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Премьер Эстонии: «Мы будем стараться, чтобы с 1 января 2007 года евро стал нашей валютой»

За высокий экономический рост Эстония получила прозвище «Балтийский тигр». Она — член Европейского Союза с 2004 года. Во главе Кабинета правительства стоит Андрус Ансип. Корреспондент «Евроныюз» Ханс фон дер Бреле взял у него интервью. Вот фрагмент из него.

— Вы хотите одним из первых в новой десятке перейти на европейскую единую валюту уже в будущем году. Не следовало бы немного подождать с этим шагом, как, например, решила поступить Польша?

— Дела в Эстонии идут хорошо. Наша экономика быстро растет, на 10% в год. Наш экспорт увеличился за год на 27%. Число туристов, посетивших Эстонию, выросло на 30%. А уровень безработицы, который еще 5 лет назад составлял 14%

процентов, снизился до 7%.

Мы счастливы стать частью Европейского Союза. Эстония была достаточно привлекательна для иностранных инвестиций, что и способствовало прогрессу, и я уверен на все 100%, что с введением евро наша страна станет еще более привлекательной для прямого финансового инвестирования. Вот почему мы стараемся сделать все возможное для того, чтобы с 1 января 2007 года евро стал нашей валютой.

ЛЮБОПЫТНО

Ой, мороз, мороз...

Аномально холодные зимы наблюдались на нашей планете задолго до появления термометров, а тем более метеослужб.

По сказаниям летописцев, в зимы 401 и 801 годов «затвердели волны» Черного моря.

В «859 году Адриатическое море так замерзло, что в Венецию можно было проходить пешком». В 1010—1011 годах морозы сковали турецкое побережье Черного моря. Ужасные холода достигли Африки, где низовые реки Нил было покрыто льдом.

В 1210—1211 годах замерзли реки По и Рона. В Венеции по замерзшему Адриатическому морю ходили обозы.

В 1316 году все мосты в Париже были снесены льдом. В 1326 году замерзло все Средиземное море.

В 1365 году Рейн был покрыт льдом в течение трех месяцев.

В 1420 году в Париже была ужасная смертность от холода; волки забегали в город, чтобы пожирать трупы, валившиеся непогребенными на улицах.

В 1468 году в Бургундии замерзло вино в подвалах.

О холодах XVIII столетия имеются более точные сведения благодаря изобретению термометра. В 1709 году в Париже в течение многих дней было -24 градуса; вино замер-

зло в погребах, и колокола трескались во время звона. В 1795 году морозы в Париже доходили до 23 градусов. В этом году один эскадрон французской кавалерии взял штурмом целый голландский флот, захваченный льдом у берегов Франции.

В XX веке в зиму 1953—1954 годов на обширной территории от Атлантики до Урала с ноября по апрель лютовала стужа, замерзла северная часть Черного и вся акватория Азовского моря. Жгучими морозами и свирепыми бурями запомнилась и зима 1962—1963 годов. Лед сковал обычно не замерзающий Датский пролив, опять замерзли каналы Венеции и реки Франции.

«Зимой неистовых морозов» назван и сезон 1968—1969 годов.

В 2002 году в Германии из-за морозов полностью было остановлено движение судов по каналу Майн-Дунай, являющемуся важной европейской водной транспортной артерией. Толщина льда, в который вымерзли более 20 судов, достигала местами 70 см.

Тогда же из-за сильных холодов замерзла лагуна Венеции, gondoly вымерзли в лед. До этого лагуна замерзала в 1985 году.

РИА «Новости».

ОНИ О НАС

Развилка,

или Кремль в роли дирижера репрессивных мер

Два непохожих друг на друга сюжета развивались в прошедшем году в бывшем СССР. Один — в «революционных странах», в Грузии, в Украине и в Киргизии, где народные выступления против коррумпированного авторитарного руководства открыли двери демократическим реформам. Другой сюжет, характерный практически для всех остальных постсоветских республик, за исключением стран Балтии, — это история об укреплении репрессивного государства ради обеспечения безопасности режима.

В недавно опубликованном докладе Freedom House о политических правах и гражданских свободах «Свобода в мире» отмечены эти обстоятельства. Семь из 12 республик бывшего

СССР получили рейтинг «несвободных», четыре — «частично свободных» и одна — «свободной». Украина, чья «оранжевая революция» поразила воображение всего мира, в 2005 году присоединилась к «свободным» странам и стала первой республикой бывшего СССР (не считая Прибалтики), добившейся такого статуса.

Лидеры в Ташкенте, Минске и Москве преследуют совсем иную цель. В прошлом году был одобрен ряд мер, направленных на подчинение государству независимых сил в обществе. Было предпринято масштабное наступление на последние остатки независимого общества — новые правила ограничили политическую конкуренцию и воз-

можности протеста, вплоть до нового уровня жестокости в Узбекистане.

В Беларуси президент Александр Лукашенко подписал закон, еще больше ослабляющий оппозицию в преддверии президентских выборов этого года. По новому закону, преступлением, за которое предусмотрено лишение свободы, становится «дискредитация Беларуси» в глазах международных организаций и иностранных правительств.

Власти Казахстана, через две недели после переизбрания президентом Нурсултана Назарбаева, отказались в регистрации главной оппозиционной партии «Ак Жол». В Узбекистане продолжается наступление на независи-

мые организации и СМИ.

Москва между тем ограничивает политическое пространство дома, одновременно оказывая поддержку автократии в соседних странах. Кремль, создавая послушные параллельные структуры — «псевдогражданское общество» с основной миссией — подчиняться требованиям государства. За пределами России такие структуры принимают вид поддерживаемых Москвой наблюдателей на выборах, которые ставят печать одобрения на фальсификациях в соседних странах.

Кристофер Уолкер — научный директор Freedom House.

«Christian Science Monitor» (США).

ЧТО НОВОГО?

На Луну за гелием

«Постоянную станцию на Луне мы планируем создать уже к 2015 году, а с 2020 года может начаться промышленная добыча на спутнике Земли редкого изотопа — гелия-3», — сообщил Николай Севастьянов, глава РКК «Энергия». Об этом пишет газета «Коммерсантъ».

Севастьянов также отметил, что в 2015 году будет введен в эксплуатацию «Климаторазведчик» — многофункциональный корабль с помощью которого и будут осуществляться полеты на Луну. Промежуточной целью для российского корабля станет МКС, которая, по мнению главы ракетно-космической корпорации, к этому моменту превратится в международный космопорт.

Помимо «Клипера», предназначенного в основном для транспортировки людей, в строительстве лунной базы будет участвовать межорбитальный буксир «Паром».

Гелий-3, запасы которого на Луне, по предварительным оценкам, составляют миллионы тонн, должен стать топливом для безжелезных термоядерных реакторов.

Первый полет туда NASA планирует осуществить не раньше 2018 года. Известно, что до сих пор США остаются единственным государством, представители которого побывали на Луне — американское аэрокосмическое агентство с 1969-го по 1972 год отправило туда шесть пилотируемых экспедиций. Китай и Япония также запланировали создание лунных баз, но это, скорее всего, произойдет в 2020-х годах.

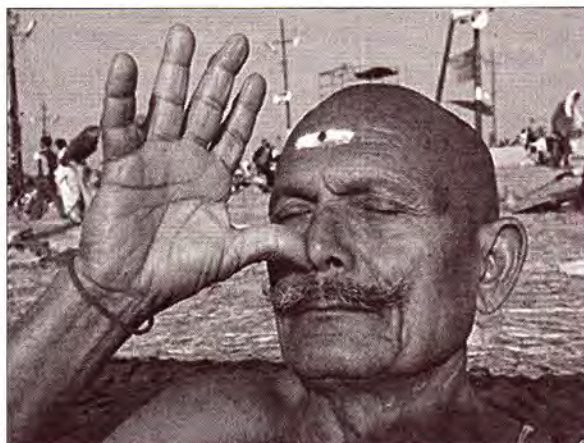
Учеловечества осталось всего 20 лет

На борьбу с изменениями климата у человечества осталось всего 20 лет, затем глобальные перемены станут необратимыми. Такие выводы исследователей опубликованы в британском издании «Таймс».

По мнению ученых, пик выбросов газов, вызывающих парниковый эффект, должен наступить на Земле не позднее 2025 года. После этого необходимо постоянно уменьшать вредные выбросы в атмосферу примерно на 2,6 процента в год. Если этого не делать, то последствия будут катастрофическими, а человечеству придется адаптироваться к новым условиям жизни, передает телекомпания НТВ. Уже сейчас средняя температура воздуха на планете выше, чем до начала индустриальной эры. Дальнейшее повышение приведет к росту числа наводнений, миллионы людей лишатся доступа к источникам питания, исчезнут многие виды животных.

«Forbes, США».

ФОТОВЗГЛЯД

У берегов Ганга собираются индусты, чтобы помолиться и омыться в водах священной реки.

А любители более экзотических зрелищ наблюдают за укротителями змей в Пекине.

Женщина курит трубку во время праздника, посвященного 57-й годовщине революции в Бирме.

ЗДОРОВЬЕ

Гены долголетия

Рее Товер 98 лет, но у нее больше жизненной энергии, чем у многих из тех, кто моложе ее на 20 лет. Из своего офиса на втором этаже, соседняя в г.Ионкерсе, штат Нью-Йорк, она ведет регулярную колонку хроник для местной газеты. Она частенько берет такси до Манхэттена, чтобы сходить с дочерью на концерт или провести время с друзьями. «Мне много лет, но я не старуха», — говорит она.

«Я абсолютная загадка для моих докторов. Они называют меня «чудо-леди», — говорит она. Но исследователи из Медицинского колледжа Альберта Эйнштейна в Нью-Йорке точно определили одну из причин долголетия Товер — это ее ДНК. Исследуя гены Товер и 350 других людей, которые приближаются к 100-летию юбилею, Нир Барзилли и его коллеги идентифицировали 3 гена, которые, видимо, продлевают жизнь, защищая от болезней старости. Один из генов долголетия, при-

сутствующий у 24% из этих столетних старцев (включая Товер), способен предотвращать от сердечно-сосудистых болезней, способствуя более эффективному удалению холестерина из организма. Он также помогает защитить его обладателей от снижения познавательных функций в старости.

Его работа — это часть нового радикального научного штурма причин старения. Исследователи давно предполагают, что наши тела просто разрушаются со временем. Но сегодня они достигают ошеломляющих успехов в открытии основных генов и белков, которые регулируют наше старение. Гены долголетия замедляют процесс старения, делая клетки и ткани более устойчивыми к стрессу, более приспособленными к противостоянию неблагоприятным экологическим факторам, неизбежно накапливаемым организмом в течение жизни генетическим мутациям и токсичным хи-

мическим побочным продуктам, именуемым свободными радикалами, которые появляются вследствие плохой диеты, воспалений, радиации.

Исследователи из исландской компании Decode Genetics, обнаружили у исландцев 2 гена, которые, кажется, повышают шансы прожить после 90 лет, защищая клетки мозга от повреждений и болезней.

Но самые интересные результаты получены при изучении животных. В течение последнего десятилетия исследованиями было выявлено 9 генных мутаций, которые позволяют мышам прожить на 50% дольше. Десятки генов, продлевающих жизнь, были обнаружены у червей и дрозофил. «Впервые стало понятно, что процесс старения млекопитающих может быть замедлен», — заявляет геронтолог Университета штата Мичиган Ричард Миллер. «Если мы будем в состоянии произвести медицин-

ские препараты, которые будут способствовать замедлению процесса старения людей, аналогично результатам, полученным в исследованиях на мышах и крысах, то мы можем предположить, что средняя продолжительность жизни человека сможет достичь 110 или 115 лет», — говорит Дональд Инграм, проводящий исследования влияния низкокалорийной диеты на замедление процесса старения у обезьян в Национальном институте старения. «Я думаю, что увеличение максимальной продолжительности жизни на 25—30 лет является достаточно реальной целью».

Другие исследователи предлагают придерживаться правильной диеты и заниматься спортом для долголетия и хорошего самочувствия.

Впервые идея о том, что человек может быть носителем генов, способствующих замедлению процесса старения, была высказана в 30-х годах, когда

учене Корнельского университета продемонстрировал, что явись, которых содержали на низкокалорийной диете, жили гораздо дольше, чем контрольные. Данное наблюдение было подтверждено и для мышей, дрозофил, червей и других лабораторных животных. Уменьшение калорий примерно на 40% способствует увеличению на 40% средней и максимальной продолжительности жизни, обеспечивая при этом защиту от атеросклероза, рака и заболеваний почек. Такая диета снижает также кровяное давление, содержание сахара и холестерина в крови.

Исследования, проводимые уже в наши дни на резус-макаках, обещают принести еще более интересные результаты. Один из приматов, получавший низкокалорийную диету, умер в возрасте 41 года, что эквивалентно 23 человеческим годам.

«Forbes, США».

Статуя осыпана лепестками цветов

В малайзийской столице в присутствии ста тысяч зрителей и представителей Книги рекордов Гиннесса состоялось торжественное открытие самой большой в мире статуи, изображающей божество

Высота покрытой золотой краской скульптуры, олицетворяющей индуистского бога Мурутана, составляет 42,7 метра.

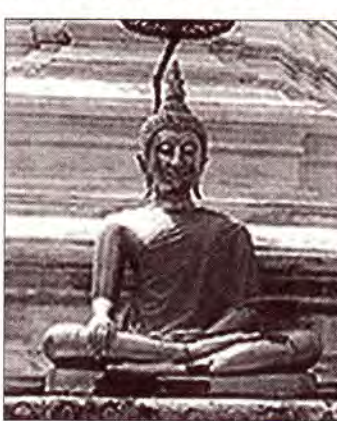
«Величественная статуя, установленная у подножия самого знаменитого индуистского храма Малайзии в районе Бату Кейвз, является самой большой религиозной скульптурой не только в нашей стране, но и во всем мире. На ее изготовление ушло 1 тысяча 550 кубических метров бетона, 250 тонн стальных балок и более 300 литров импортной золотой краски. Над ее созданием в течение трех последних лет трудились 15 специально приехавших в Малайзию индийских скульпторов, а также 15 местных художников и архитекторов», — рассказал председатель храма А.Надараджа.

По его словам, стоимость гигантской скульптуры составляет более 530 тысяч долларов. «Ежедневно наш храм посещают от 800 до тысячи человек, значительно их часть составляют иностранные туристы. Мы уверены, что появление уникального сооружения привлечет еще больше посетителей, — в том числе и из-за рубежа», — добавил Надараджа.

Он также сообщил, что статуя бога Мурутана уже занесена в национальную Книгу рекордов, и теперь ожидается ответственная процедура со стороны мировой Книги рекордов Гиннесса.

Именно ради этого, ради привлечения туристов, и делаются здесь да и во всем южноазиатском регионе такие и подобные. Ведь туризм — одна из самых доходных сфер деятельности. Поэтому и обставили так показательно и масштабно это мероприятие.

Статуя была осыпана лепестками цветов с кружжками в вечернем небе Куала-Лумпура вертолетов, праздничную атмосферу дополнял оркестр народной индийской музыки,

прибывший для участия в мероприятии из Индии.

Малайзийский храм Бату Кейвз уже второй раз за последние три десятилетия находится в центре внимания приверженцев индуистской религии. Так, в середине ноября 2005 года в нем в третий раз в истории человечества и впервые на территории Малайзии состоялось празднование религиозного индуистского праздника Утам Патча, что в переводе с хинди означает «Великая молитва». Для участия в этом событии в малайзийскую столицу накануне съехались более 50 тысяч верующих из всех уголков страны и ряда иностранных государств.

«Этот праздник уникален тем, что за всю многовековую историю индуизма ранее не отмечался дважды. Молитвы, произносимые во время торжественного церемонии, разрешено произносить вслух только один раз в двенадцать лет», — рассказал Надараджа.

В следующий раз храм ожидает тысячи посетителей 11 февраля, когда в стране, значительную долю населения которой составляют индусы, будет отмечаться индуистский праздник Тайпусам.

Сергей ИВАНОВ, Спец.корр. «Народной воли».

ГРАМАЦЕІ

А на «і» духу не хапіла?

Палобуйцеся, шановныя, на арыгінальны надпіс на шыльдзе ля прыпынку грамадскага транспарту ў Кастрычніцкім раёне беларускай сталіцы. Мяркую, заказчык — райвыканкам ці нават Мінгарвыканкам — выдаткаваў пэўную суму грошай выканаўцам гэтага «шэлёўра», нават не глянуўшы, за што ж плаціць. А мо палічыў дзеля эканоміі тых жа грошай, што слова «гасцініца» можна пры напісанні давесці да эстэтычнага бляску, падаўшы яго ў скарачаныя варыянты «гасціца», а ў беларускім слове «спадарожнік» законную літару «і» замяніў на літару рускага алфавіту?

Паўна, каб вывесці правільна такую дабраціну — усяго адну літарку — у некага з-за «любаві» да ўсяго беларускага проста духу не хапіла. А тых, хто праходзіць тут і бачыць гэтую смехаворчасць на працягу аж пяці год — напрыклад, чыноўнікаў раённай адміністрацыі і шэрагу ўпраўленцаў Мінгаблвыканкама, настаўнікаў ЦШ № 1, падобна, гэта зусім не хвалюе і не тычыцца...

Васіль ТРАЎКІН,
жыхар Мінска.

ПУЛЬС

Ута Цапф разачарована

Руководитель рабочей группы Парламентской ассамблеи ОБСЕ по Беларуси Ута Цапф отмечает отсутствие прогресса в отношениях между ПА ОБСЕ и так называемым «национальным собранием» Беларуси. Об этом она заявила в Минске во время встречи с белорусской делегацией в этой организации.

У.Цапф напомнила, что еще в 2004 году в Эдинбурге между рабочей группой ПА ОБСЕ и делегацией «национального собрания» была подписана декларация о сотрудничестве, однако белорусская сторона не выполняет ее условия.

Напомним, что в декларации ПА ОБСЕ представители выразили намерение «содействовать тому, чтобы предстоящая избирательная кампания (парламентские выборы) полностью соответствовала стандартам ОБСЕ свободных и честных выборов». Это, в частности, предусматривало обеспечение «равного и свободного» доступа оппозиции к государственным СМИ; присутствие представителей различных политических сил на всех уровнях избирательных комиссий. Кроме того, в ходе

выборов белорусская сторона обязалась следовать рекомендациям Бюро по демократическим институтам и правам человека (БДИПЧ) ОБСЕ. Однако по итогам выборов БДИПЧ ОБСЕ объявило, что они не соответствуют международным стандартам.

Кроме того, белорусы должны были провести два совместных семинара с рабочей группой ПА ОБСЕ с приглашением на них как представителей официальных структур, так и оппозиции. Эти мероприятия также не состоялись.

ВЕРСИИ

«Залаты век» яшчэ не надыйшоў

Беларускі пісьменнік Кастусь Тарасаў, вядомы гістарычнай прозаю, падвяргае сумненню сцвярджэнні пра XVI стагоддзе як пра «залаты век» Беларусі. Пра гэта пісьменнік заявіў на сустрэчы з удзельнікамі гістарычнага семінара, арганізаванага Мінскай гарадской арганізацыяй грамадскага аб'яднання «Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны».

Паводле слоў Кастуса Тарасава, тых, хто прытрымліваецца канцэпцыі XVI стагоддзя як «залатого века» ў гісторыі Беларусі, у якасці доказаў сваёй рацы прыгадваюць нібыта пераканаўчыя выразы. «Аднак пры іх уважлівым разглядзе выяўляецца, што XVI стагоддзе ў большай ступені з'яўляецца векам страт, а не здабыткаў. Пэрыадграфар Францішак Скарына збываў, не здолеў працаваць надрукаванымі ім кнігі і быў вымушаны пакінуць

Радзіву. У першым універсітэце Валакава князства Літоўскага, адкрытым іезуітамі ў Вільні, выкалоны валося на лацінскай і польскай мовах. У 1514 годзе ВКЛ страціла Смаленск і не змогло вярнуць яго», — зазначаў К.Тарасаў.

Паводле яго слоў, узгаданыя факты, а таксама шырокае распаўсюджванне польскай мовы і каталіцызму пасля заключэння Люблінскай уніі не дазваляюць назваць XVI стагоддзе

«залатым векам», паколькі нацыянальная эліта «адмовілася ад лэзэрэўнага мыслення». «Толькі супрацьстаянне Польшчы і Расіі, якое пачалося трыма паўстаўмі Рэчы Паспалітай, абудзіла беларускую нацыянальную ідэю да сярэдзіны XIX стагоддзя», — заявіў празаік.

На думку Кастуса Тарасава, «залаты век» Беларусі яшчэ не надыйшоў.

Марат ГАРАВЫ.

УЗНАГАРОДЫ

«Чарнобыльская малітва» вылучана на прэмію

Кніга вядомай беларускай пісьменніцы Святланы Алексіевіч «Чарнобыльская малітва» ўвайшла ў лік прэзідэнцкай на ўсіканне прэміі Амерыканскага гуртка кніжных крытыкаў у намінацыі «дакументальная проза».

У інтэрв'ю БелаПАН Святлана Алексіевіч паведаміла, што сярэд прэзідэнцкай на гэтую прэстыжную прэмію за 2005 год шырока вядомыя літаратары — турэцкі пісьменнік Архан Памук, амерыканец Джон Айдэй і японцы Калэза Ісігура. Паводле слоў пісьменніцы, 3 сакавіка па выніках разгляду твораў прадстаўленых аўтараў вядомыя амерыканскія літаратурныя крытыкі выбіраў лаўрэата «за новы погляд на сучасную рэальнасць».

«Чарнобыльская малітва», выдадзеная ў 21 краіне свету, хутка будзе перавыдадзена ў Маскоўскім выдавецтве «Время». Прадуслерэдацыя, што запам'ятова будзе перавыдаваць гэтых іншых кніг, у тым ліку «У ваіны — не жаночы твор», «Цыганскія хлопчыкі», «Захараваў смерцю» і «Апошнія свецікі». Пасля таго, як «Чарнобыльскую малітву» выдалі вялікай кнігай у Вялікабрытаніі і ЗША, амерыканскія выдаўцы выпусцілі яе кішэнымі варыянтамі, што сведчыць аб папулярнасці твора», — сказала С.Алексіевіч.

Зараз пісьменніца працуе над дапаўненнем сваёй твораў, якія шырока выдаюцца ў Еўропе, ЗША і Японіі. «Я пачынаю спісання, бо падкае жыццё пакліканне герояў маіх

Марат ГАРАВЫ.

ЗЕМЛЯКІ

Жывая вада дзядзькі Карэвы

Вядома, што са старэнем вёсак з іх знікаюць і майстры, якія былі народжаны непасрэдна самім сялянскім побытам для падтрымання гаспадарчага існавання мясцовых паселішчаў. Рэдка дзе ўжо сустрачаеш, напрыклад, печніка, каваля, майстра класіфі адмысловы зруб хаціны, узвесці комін над страхой, каб ён выцягваў дым, а не цягнуў. Ці чалавека, які ведае, дзе і як капаць калодзеж на выскіравым падворку.

Аказалася, калі такіх не стала, што гэта цяжкая навука, якія перадаваліся з пакалення ў пакаленне, што яны патрабуюць і волі, і ўмення.

Адзін такі калодзежны спецыяліст захаваўся на Ліцвіне, але слава аб Ваіславе Карэве ідзе па ўсёй акрузе. І, як належаць прафесіяналу, ёсць у Ваіслава Сцяпанавіча свае сакрэты. Як-нік, 200 калодзежаў ужо выкапаў. І, па ўсім відаць, будзе значна больш, бо запытаў на яго работу шмат. А майстар перакананы: як выкапаш калодзеж, такія ў ім будзе і вада. Смачная, жывая імі такія, што і ў рот не возьмеш. Як кожны паважаны сябе майстар, ён працуе на сваёй месцінцы, якая правяраена гадамі. Спачатку выбірае месца, а потым зямлю варочае ўглыб да той пары, пакуль яна не пачынае мацраць (іншы раз капае да 10—17 метраў). Затым у яміну устаўляе 4 колны агароджы і ўглыбляе да глыбін. І ні разу не было выпадку, каб жамля на яго абрынулася. Гаворыць, Бог беражэ, таму што дабрую справу робіць.

У калодзежнай майстра з Мохаўч было шмат выпадкаў, пасля якіх мог застацца ў яме. Але буда мінла яго сімвалава. Напрыклад, іншы раз палісёнікі, якія выяўляюць вёдры з жамлём, упускалі іх. А была, і каміні, нават лоды праліталі. Але, мяркую Ваіслаў Станіслававіч, заставаўся жывым, таму што чалавек веруючы. І была гэта перасцярога, што нельга працаваць на царкоўныя святы. З таго часу, як бы ні прасілі людзі, але па выхадных і святках майстар працаваў адмаўляючыся.

Прыгадае, што некалькі разоў лезь не памёр ад нейкіх багатых газаў. Спачатку алчуваў, немогчы, потым цела рабілася нерухомым. Алдзёны толькі паспеў крыкнуць памочнікам, каб хутчэй цягнулі наверх. Выцягнулі, ледзве вярнулі да прытомнасці. Самы глыбокі ў яго калодзеж на 27 колшаў — 20 метраў. Гаворыць, калі трэба, то і да Амерыкі дабярэцца, але вядзючы жылы зноўдзе. І гэта ў 72 гады!

Яго паважваюць не толькі за майстарства, але і за жыццёвую мудрасць і шчырасць. А дзе жыла тая вядзючая, смачная — вызначае алдзёнымі дроты. Прыйдзіць у рух у руц, скрыжваюцца — кіпай, Ваіслаў Сцяпанавіч, вось табе і лапата ў рукі. Капае, сілы ёсць пакуль, а людзі п'юць ваду і добрым словам майстра ўспамінаюць. Таму дай Бог яму здарова, бо вада ў яго на самай справе жывая, раз людзі памятаюць.

Кірыя ВАСІЛЬЧУК,
www.grodna.by

КАК НАС ОКОЛПАЧИВАЮТ

Дольшчыкі і барабаншчыкі

О том, как белорусские «лукомольцы» взялись за строительство домов, и что из этого получилось

Вы мечтаете улучшить свои жилищные условия и построить квартиру? Да кто ж о таком не мечтает?! Мечты, правда, не всегда совпадают с реальностью, а потому очень часто приходится окунаться в нашу до боли знакомую белорусскую действительность. История, о которой мы расскажем, прямо скажем, не нова и не единична. Но поучительна. Речь пойдет о том, как предприятие «Республиканский центр молодежного строительства» (учредитель — ОО «Белорусский республиканский союз молодежи») решило «осчастливить» людей, пожелавших построить квартиры...

Стройка в «Малиновке»

Все начиналось красиво! В самом 1998 году решением Мингорисполкома от 24 декабря 1998 года (№1366) предприятию «Республиканский центр молодежного строительства» было предоставлено участки земли и разрешено строительство жилых домов на улице Громова в микрорайоне «Малиновка-6». Молодым, а тем более таким шустрым «комсомольцам», как нынешние, — у нас везде дорога!

В 1999 году заложил фундамент, стройка началась. Не БМ, конечно, но тоже ударная. Правда, чем дальше в лес, тем больше иссякал «молодежный» зазор.

В 2002 году ЧУП «РЦМС» начал продавать квартиры в долевое строительство, долшчыкі, как и положено, вносили деньги, слача домов планировалась на 3—4-й квартал 2003 года. Но планы так и остались планами. Решениями Мингорисполкома слача домов неоднократно переносилась, деньги, внесенные людьми, «врашались», обещанного завершения стройки не было видно...

Грандиозные скидки ко Дню комсомола!

Многие из тех, кто начал строить квартиры в далеком, но ни меркам, 1999 году, поняв, что можно поте-

рять все, решили спасти хотя бы часть. И отказались от дальнейшего строительства своих квартир. Уже внесенные деньги им частично вернули, но на какую сумму они за несколько лет «усохли», тихо умалчали. Индексировать их никто не собирался.

А тем временем в газете «Недвижимость Беларуси» появились объявления: «Внимание! Ко дню комсомола УП «Республиканский центр молодежного строительства» и ОО «Белорусский республиканский союз молодежи» объявляют ГРАНДИОЗНЫЕ СКИДКИ на 3- и 4-комнатные квартиры в строящихся домах в «Малиновке». СПЕШИТЕ! Акция длится только 1 месяц». Это объявление от 27 июня 2005 года. Но в газете нам сообщили, что подобную рекламу УП «РЦМС» давал у них последние полтора-два года.

Кто ж мог подумать, что фирма с таким солидным учредителем может так подвести? Многие-то верили тем самым БРСМовским делам, о которых постоянно трубили государственные СМИ. И люди опять понесли деньги.

— Я, как и многие другие, в 2004 году «клонул» на это объявление, — рассказывает один из пострадавших долшчыков. — Прежде чем заключить договор, посмотрел строящийся дом (двенадцать этажей уже были готовы), никаких сомнений, что дом сдадут в срок, не было. Тем более что и цены, в принципе, были хотя и небольшие, но ниже, чем по городу.

В общем — 470 евро, с учетом «комсомольской» скидки — 434 евро за квадратный метр. Оформил скидку, выплатил сумму, но смотро — стройка идет ни шатко ни валко. В конце концов, Республиканский центр молодежного строительства выдал мне справку, что я полностью выполнил расчет. А строительство так и не продолжалось.

Соломоново решение?

Увидев, что РЦМС скорее всего «похоронит» стройку вообще, 28 апреля 2005 года Мингорисполком принимает решение №733, согласно которому «ЧУП «Республиканский центр молодежного строительства» и ОО «Белорусский республиканский союз молодежи» (далее — ЧУП «РЦМС») (Руднев Б.В.) передать в установленном порядке КУП «УКС администрации Мокшоского района г.Минска» (Евстратов Н.В.) функции заказчика по завершению строительства 8-14-этажного 310-квартирного (секционных жилого дома со встроенными помещениями общественного значения №1А, 12-этажного 2-секционного 110-квартирного жилого дома со встроенными помещениями №31 в микрорайоне «Малиновка-6»). Иными словами — РЦМС отстранили от дел. За дело взялось Управление капитального строительства Мокшоского района, на которое все «шидки» и посыпались, потому как оказалось, что многим людям придется доплачивать немалые суммы.

«УКС произвел расчет стоимости оставшейся работы с учетом индексации, а внесенные средства нам никто не индексировал», — бранились обижённые долшчыкі президе-

денту. — Внесенные средства нам должны предоставить РЦМС, и, по условиям договоров, выплатить по 0,1 процента за каждый день просрочки ввода домов в эксплуатацию. РЦМС отказывается выполнять это, у них уже нет средств. Но их учредителем был БРСМ, пусть он за них и отвечает! Когда в начале 2003 года в районных администрациях предлагали заключить договор с ЧУП «РЦМС», там ни словом не обмолвились о том, что эпопея с этой стройкой длится аж с 1999 года, когда был создан молодежный ЖСК. И о том, что с самого начала со строительством были проблемы в связи со льготным кредитованием, с изменением проекта. Не знали долшчыкі и о том, что некоторые их предшественники, понимая, что из этой затеи вряд ли что-то выйдет, отказались от участия в строительстве, естественно, потребовав вернуть внесенные деньги. Возвращали их, очевидно, за счет средств, поступающих от новых участников, которые попали в своего рода пирамиду. Может, в этом и кроется один из ответов сразу на два вопроса: «Почему строительство шло так медленно?» и «Где же врашались наши деньги?»

«Подавайте в суд на РЦМС и неплохо на этом заработаете!..»

Кроме долшчыков есть в этой истории и еще одна «пострадавшая» сторона — УКС Мокшоского района, который волею судьбы и предыдущих застройщиков вынужден сейчас «разгребать грязь» и выслушивать упреки в своей адрес.

— Решение о том, чтобы передать нам достройку домов было принято после многочисленных жалоб инвесторов, — говорит директор КУП «Управление капитального строительства администрации Мокшоского района г.Минска» Николай Евстратов. — Заказчик не справлялся со своими обязанностями, ситуация становилась неуправляемой. Сейчас, насколько известно, документы по «комсомольской» фирме переданы в органы, идет проверка. А по балансу, который передали нам, видно, что задолженность УП «Республиканский центр молодежного строительства» составляла около 939 миллионов рублей.

— Люди жалуются, что сейчас им придется доплачивать какие-то суммы, хотя ранее внесенные деньги никто так и не проиндексировал... Если индексировать их взносы, то надо индексировать и выполнение работ, а это уравнивает наши весов. И вообще, по долшчыкам у нас вопросов нет, их мы не трогаем. Те, кто вносил по 400 долларов и больше за квадратный метр, никакой доплаты производить не будет.

— Какие гарантии? — Мы можем не дать справки. Сейчас мы работаем с кооперативом и с теми, кто платил по 270, 370 долларов... Вот им придется доплачивать. Сколько? Это будет известно после ответа из ценоконтроля. Долшчыков же будем вызывать только

тех, кто не полностью выплатил деньги. Мы послали три или четыре письма в Минархитектуру, Мингорисполком, Госкомназор, в которых просили снять эту напряженную ситуацию. Если завершение строительства этих домов включает в специальную программу, на которую горисполком выделяет деньги, это уже уложится в квартиры на 16—17 процентов. Примет решение Мингорисполком о «снятии» отделочных работ — стоимость квадратного метра еще снизится. Плюс к этому есть предложение для тех, у кого не хватает денег: чтобы закончить строительство, предоставить льготный кредит. А кооперативу продлить срок выплаты кредита с двадцати до сорока лет.

— Дома-то когда будут сданы? — Есть поручение президента: 31-й дом сдать до 1 июля, 1А — до конца этого года. Переносов сроков больше не будет.

— А на кого тогда жаловаться людям, которые пострадали от такого долголетия?

— На РЦМС, естественно. Хотя виноватыми все хотят сделать почему-то именно нас. Внесу ясность — старый договор долшчыков с РЦМС действует до сих пор, и, если дом не сдан в срок, человек имеет полное право подать в суд на Республиканский центр молодежного строительства через местную прокуратуру. Есть поручение Мингорисполкома, согласно которому за такие неспешности платить не нужно. Если суд признает требования истцов обоснованными, они получат суммы, которые будут равняться почти половине стоимости квартир. Там же по несколько лет просрочки! Я объяснил это долшчыкам.

— Но фирма сама в долгах, как в шелках...

— А у них есть учредитель — ОО «Белорусский республиканский союз молодежи». А у тех есть имущество. Пускай рассчитываются. Я только не пойму одного — почему никто из участников строительства не хочет подавать в суд?! Они же должны защищать свои права! Людей же элементарно пробили!

— Руднев вы бесоволит? — Беседовал, он говорит, что все деньги вложили в производство, а поэтому денег людям не вернет. То же самое он заявляет и в Мингорисполком. Но есть же документы по результатам проверки, где говорится о недостатках и убытках.

— То есть ни денег, ни стройки... — И денег нет, и базы нет, и техники нет... Ничего нет. Если бы эти дома строил какой-нибудь УКС, всех уже давно зарыли бы под фундаментом этих самых домов. Так что пускай

люди идут и подают на РЦМС в суд. Мы всего лишь достраиваем дома, и стройка, кстати, идет полным ходом.

«Сдается мне, Гриша, что мы живем накануне грандиозного шухера...»

Именно так говорил герой известной кинокомедии «Свадьба в Малиновке», когда чувствовал «жажду». Самому директору УП «РЦМС» Борису Рудневу разискать не представлялось никакой возможности (телефоны фирмы отключены), а вот с заведующим экономическим отделом Белорусского республиканского союза молодежи Геннадием Пашуком пообщаться довелось. Геннадий Николаевич был сама любезность...

— А при чем здесь БРСМ? — искренне удивился он. — РЦМС действительно наше предприятие, но оно у нас не одно. По всем вопросам туда и обращайтесь. Честно говоря, я вообще слабо понимаю, о чем вы говорите.

— Ваше предприятие должно было дома сдать, если вы как заведующий экономическим отделом БРСМ этого не знаете.

— Функции заказчика переданы УКСу Мокшоского района.

— Но деньги-то люди платили РЦМС...

— Какая разница, кому они платили. Их же не забрали, эти деньги, у жильцов. Передали заказчику, что здесь такого... Жильцы сами хотели, чтобы у РЦМС забрали функции заказчика.

— Как вы думаете, почему? — Я не могу вам на этот вопрос ответить, в то время я этой проблемой не занимался.

— Насколько известно, УКСу денег никто не передавал.

— Значит, деньги были вложены в строительство. УКС имеет право сейчас предъявлять к застройщикам какие-то требования по работам, которые не завершены.

— А чем сейчас занимается РЦМС?

— Есть проблемы, есть проблемы... Но мы пытаемся их решить. Пока я не хотел бы обсуждать...

— Но фирма работает?

— Скажем так... Они существуют. Официально они существуют... Как видим, никто пока серьезно даже не наказан. А Геннадий Николаевич, коротко ответил на мои вопросы, сослался на чрезвычайную занятость и распрощался. Видимо, будет разрабатывать какой-нибудь новый экономический проект.

Алесь СИВЫЙ.

Унитарное предприятие "Республиканский центр молодежного строительства"

Приглашаем для участия в долевоом строительстве квартир и офисных помещений в кирпичных домах в м-не «МАЛИНОВКА-6» по ул. Громова:

А. 1а - сдача дома II квартал 2005 г., помещения под офисы и торговые площади на 1-ом этаже

А. 2а - вводной объект со встроенными помещениями на 1-ом этаже

А. 31 - сдача дома IV квартал 2004 года, помещения под офисы и торговые площади на 1-ом этаже

ВНИМАНИЕ!

Ко дню комсомола УП «Республиканский центр молодежного строительства» и ОО «Белорусский республиканский союз молодежи» объявляют ГРАНДИОЗНЫЕ СКИДКИ на 3-х и 4-комнатные квартиры в строящихся домах в Малиновке. Спешите! Акция длится только 1 месяц.

Справки с 9.00 до 18.00 по телефонам: (8-017) 200-38-93, 200-35-61, 200-3-70. Прием граждан с 14.00 до 18.00. Ждем Вас по адресу: г. Минск, пл. Свободы 17-803.

Анжэліка Кацюга — за бортам Алімпіяды

31 студзеня Суд спартыўнага арбітражу (GAS) разгледзеў справу вядомай беларускай канькабежкі Анжэлікі КАЦЮГІ.

Суд павінен быў адказаць на галоўнае пытанне: вінавата Кацюга па ўжыванні забароненых прэпаратаў ці не? Нагадаем, што яшчэ ў мінулым годзе Дысцыплінарная камісія Міжнароднага саюза канькабежцаў за ўжыванне анабалікаў дыскваліфікавала Анжэліку Кацюгу на 2 гады, аднак пазней Апеляцыйны камітэт адмяніў гэтае рашэнне. Спартыўны арбітраж у Лазане павінен быў паставіць апошняе кропку ў скандальнай гісторыі. І паставіў.

Па словах дырэктара на канькабежным спорце **Вольгі Купчэня**, «суд абдыўся, аднак рашэнне асудна не было. Афрыцыйны адказ праз нейкі час даілючы. Па нашай інфармацыі, зараз Анжэла разам са сваім

мужам і трэнерам Ігарам Пагарэлавым знаходзіцца ў Канадзе». Па нашай інфармацыі, Арбітражны суд пакінуў у сіле рашэнне. Дысцыплінарная камісія і, такім чынам, спартсменка дыскваліфікавана на 2 гады. Зрэшты, нават, калі б Анжэла прызнала невінаватой, гэта прынесла б ёй толькі маральнае задавальненне. 28 студзеня Міжнародны саюз канькабежцаў (ISU) апублікаваў на афіцыйным сайце спіс канькабежцаў, якія праходзілі кваліфікацыю на Алімпійскія гульні ў Турynie. Прозвішча Кацюга там не было. За два тыдні да Гульніў ISU нечакана прыняў рашэнне зрабіць кваліфікацыйныя нармавы больш жорсткімі. І Анжэла, якая з-за судовых спраў не ста-

яла на лёдзе з 26 жніўня па 10 снежня, у адзін час аказалася па-за межамі Алімпіяды. Больш таго! Калі раней Беларусь планавала адправіць у Турын чацвярых канькабежцаў, то зараз, згодна з новым рашэннем, на Гульні адправіцца адна **Святлана Радкевіч** (500 метраў). **Анжэліка Кацюга**, **Аляксей Хатылёў** і **Віталь Міхайлаў** — у «прадэце».

Пад «прэс» патрапілі таксама палякі (з дзесяці спартсменаў на Алімпіяду адправіцца толькі тры), казахі (тры з васьмі), а каманды Францыі і Бельгіі наогул пазбавіліся сваіх прадстаўнікоў у гэтым відзе спорту. Нам ад гэтага не лягчы.

Алесь СІВЫ.

АЛІМПІЙСКАЯ МАЗАІКА

Сціплыя кіргізы

Самай маленькай на зімовай Алімпіядзе ў Турynie будзе каманда Кіргізіі — гэтую краіну будзе прадстаўляць толькі адзін спартсмен — сламянік **Уладзімір Давыдаў**.

Генеральны сакратар НАК Кіргізіі **Алан Усенаў** паведаміў, што пры ўдзеле ў Алімпіядзе ўдзельнічаюць аднаго спартсмена ў афіцыйную дэлегацыю могуць быць уключаны толькі прэзі-

дэнт і генеральны сакратар НАК. У выпадку спецыяльнага запрашэння з боку арганізатараў у пазеіцы можа прыняць удзел кіраўнік Дзяржаўнага спорту. Таксама вядома, што Гульні

будзе асяцяць адзін кіргізскі журналіст. Можна меркаваць, што ў дэлегацыю таксама будуць уключаны трэнер спартсмена і ўрач.

Антымістычныя расіяне

Большасць расіян (70 працэнтаў) упэўнены ў поспеху зборнай Расіі на Алімпійскіх гульнях у Турynie.

Па выніках апытання, праведзенага Усерасійскім цэнтрам вывучэння грамадскай думкі, палова расіянцтваў (51 працэнт), якія збіраюцца зіраць за Гульнямі, мяркуюць, што зборная Расіі па колькасці

заваяваных медалёў зойме другое-трэцяе, а кожны пята ўдзельнік апытання (19 працэнтаў) упэўнены ў тым, што расіяне стануць першымі.

У той жа час 11 працэнтаў

расіян скептычна ставяцца да шанцаў сваёй зборнай і лічаць, што ў агульнакамандным заліку яна не ўвойдзе нават у тройку лідэраў.

Прынцыповыя немцы

Германія адлучыла былых членаў «Штазі» ад працы на Алімпіядзе.

Падчас праверкі біяграфія членаў НАК Германіі, якія былі ўключаны ў склад дэлегацыі, высветлілася, што дзеячы

з іх у першы раздзяленні краіны працавалі ў тайнай паліцыі ўсходняй Германіі «Штазі».

Як паведаміла «Асашыэй-

Італьянцы музычныя

Канцэртная праграма напярэдадні зімовай Алімпіяды ашаламляе сваёй разнастайнасцю.

Італьянскую музыку будуць прадстаўляць выканаўцы розных накірункаў. Канцэрты адкрые 11 лютага **Андрэа Бацэллі**. Напярэдадні выйдуць і свет дэбютнага альбому, які выконвае поп, прагучаць песні, якія нагадваюць арты з опер, і арты з опер, якія нагадваюць песні. 13 лютага адбудзецца канцэрт

Эніа Марыконе, які і напярэдадні 80-годдзя балзэры і поўны сіл. На наступны дзень, у дзень Святога Валентына, будзе спяваць **Джані Маранзі**.

З 18 па 23 лютага дадуць канцэрты малалітыя папулярныя італьянскія выканаўцы. У сталіцу зімовай Алімпіяды прыедуць і замежныя выка-

наўцы, сярод якіх выяззяцца **Лу Руд**, адзін з заснавальнікаў року. Яго канцэрт адбудзецца 23 лютага.

15 лютага адбудзецца святая для моладзі 1980-х выступіць «Дэюрэн Дэюрэн». 19 лютага дасць канцэрт **Утні Хюстан**.

Італьянцы жорсткія

Напярэдадні Алімпіяды ішмат спрэчак выклікала пытанне аб допінг-кантролі. У Італіі выкарыстанне забароненых прэпаратаў пагражае турмой.

Пакуль дасягнуты толькі вусныя дамоўленасці аб паслабленні закона. У Турynie будзе ўзята ў два разы больш допінг-проб, чым на мінулай

Алімпіядзе. Сусветнае анты-дапінгавое агенства ўклала мільёны далаўраў у распрацоўку найноўшай апаратуры для вызначэння няўлоўнага IGF —

вельмі эфектыўнага прэпарата, які немагчыма было вызначыць звычайнымі метадамі.

Алесь СВАТЛАНІЧ.

СКАЖЫ, ВІТАЛЬ...

За няяўку ў суд...

Ці можа суд аштрафаваць за няяўку ў суд у якасці сведкі, за непаводу да суда, калі сведку паведамілі простым пісьмом і ён не распісаўся ў атрыманні пошты ў суд?

Алесь САРОКА, г. Лельчыцы.

— Згодна з Грамадзянска-працэсуальным кодэксам Беларусі, у выпадку наўмыснага невыканання працэсуальных абавязкаў да віноўнага можа быць прыменены штраф мер працэсуальнага ўздзеяння, у тым ліку і наложэнне штрафу. Судовыя штрафы накладваюцца на грамадзян у памеры да дзесяці базавых велічынь, а на службовых асоб — да трыццаці базавых велічынь. Штраф можа распаўсюджвацца толькі на асобу, якой да здзяйснення парушэння споўнілася 16 гадоў.

Калі парушэнне працэсуальных абавязкаў дапушчана альбо выкрыта ў судовым пасаджэнні, вызначэнне аб наложэнні судовага штрафу выносіцца судом, які разглядае справу, у тым жа пасаджэнні.

Пытанне аб наложэнні судовага штрафу можа вырашацца судом у асобным пасаджэнні з уведавленнем асобы, на якую можа быць накладзены штраф. Няўка гэтай асобы не перашкаджае разгляду гэтага пытання.

Аліменты можна плаціць добраахвотна

Ці магчыма ўплачваць аліменты ў добраахвотным парадку без утрымання з зарплаты?

С.М.ЗАБЛОЦКІ, г. Мінск.

— У адпаведнасці з артыкулам 104 Кодэкса аб шлюбе і сям'і, аліменты ўплачваюцца ў добраахвотным парадку асобай, якая абавязана ўплачваць аліменты, альбо шляхам утрымання з зарплаты па месцы працы, альбо па месцы атрымання пенсіі, стыпендыі, дапамогі.

Добраахвотны парадок выплаты аліментаў не выключае права спажыўца аліментаў у любы час звярнуцца ў суд з заявай аб прымушовам утрыманні аліментаў.

Дапамога прадугледжана

Я вучусь ў ВУЗ на дзённым аддзяленні. Адначасова працую. Хацела б ведацца, ці прадугледжана мне дапамога на дзіця ў узросце чатырох гадоў?

А.БРАТКОЎСКАЯ, г. Брэст.

— Такая дапамога прадугледжана шэрагу катэгорый грамадзян, у тым ліку тым, хто вучыцца на дзённым аддзяленні ва ўстановах адукацыі, магістратуры, аспірантуры, клінічнай ардынатуры, а таксама дактарантуры.

Прасіце, і вам адкажуць

Ці можна студэнту атрымаць ільготны кредит на пакупку (будаванне) жылля, пры наяўнасці некалькіх паручальцаў, і выкананні астатніх умоў ільготнага кредитавання?

КАРЛЮК С., г. Гомель.

— У адпаведнасці з пунктам 15 пастановаў праўлення Нацыянальнага банка за № 226 ад 30.12.2003 года «Аб зацвярджэнні інструкцыі аб парадку прадстаўлення (размяшчэння) банкам грашовых сродкаў у форме кредиты і іх вяртання» на аснове прадстаўленых дакументаў і іншай інфармацыі спецыялістамі банка складаецца пісьмовае заключэнне, на падставе якога ўпаўнаважаны орган банка прымае рашэнне аб прадстаўленні альбо непрадстаўленні грашовых сродкаў крэдытаўтрымальніку. Станоўчае рашэнне аб прадстаўленні грашовых сродкаў з'яўляецца падставой для заключэння банкам крэдытнага дагавору. І няважна, хто вы — студэнт, рабочы альбо навуковец.

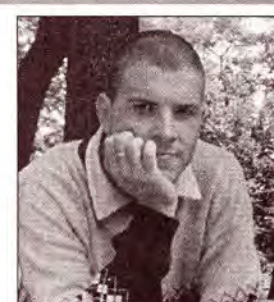
Гуляй, студэнт!

Ці існуюць ільготы на падаходны падатак студэнтам?

— Згодна з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб падыходным падатку з фізічных асоб», з даходу выплочваюцца: сумы, уключаючы падаткапаліцельскай на правах каландарнага года ўстановам адукацыі за сваё навучанне, а таксама за навучанне мужа (ці жонкі) ці сваіх дзяцей пры атрыманні першай вышэйшай альбо сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Вылік указаных сум ажыццяўляецца пры прадстаўленні падаткапаліцельскай дакументаў, якія пацвярджаюць фактычныя расходы на навучанне.

Свае пытанні ў рубрыку дасылайце на адрас: 220030, Мінск, вул. Энгельса 34-А, рэдакцыя газеты «Народная воля».

Вядучы рубрыкі Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЧУЛІ?

Будынак не вытрымаў

У італьянскім Сестрыер-Коле вечаарам 1 лютага часткова абрушыўся будынак тэлецэнтра, адкуль будуць весціся трансляцыі зімовых Алімпійскіх гульняў 2006 года.

Як паведаміла італьянская газета «Кар'ерэ дэлі эра», пацярпелых няма. Адрэштаныя работы прадоўжыцца на працягу сутак.

Як паведаміў БелПАН кіраўнік дырэкцыі партыўнага вяршання Нацыянальнай дзяржаўнай тэра-

дыёкампаніі Барыс Герстэн, група беларускіх тэлевізійшчыкаў будзе размяшчацца ў галоўным тэлецэнтры ў Турynie. У Сестрыер-Коле прадоўжыцца спартсменства па грамадзянскім спорце, у якіх беларускія спартсмены не ўдзельнічаюць.

Алімпійскія гульні адбудуцца з 10 па 26 лютага. Запланаваны НДТРК аб'ём вяршання на Беларусь складае 117 гадзін.

Дамітрый УЛАСАЎ.

МІЖНАРОДНЫ ДЗІЦЯЧЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ КОНКУРС

Радзіма вялікая і малая

Міжнароднае грамадскае аб'яднанне «Згуртаванне беларусаў свету «Бацькаўшчына» абвясціла Міжнародны дзіцячы конкурс срод школьнікаў 12—14-гадовага ўзросту.

Працы павінны ўключаць літаратурныя і мастацкія ўвасабленне легендаў, паданні мфалагі, аб вяртаннях і засяваванні беларускіх гарадоў, мястэчак і вёсак.

* аб выбітных асобах аметных падзеяў, што занялі сваё месца ў гісторыі як усяй беларусі, так і асобных яе мясцінаў.

Конкурс ладзіцца па двох намінацыях: мастацкай працы (малюнк) і літаратурнай творы (апаваданні, нарысы, эсэ, вершы, паэмы).

Усе працы павінны мець наступныя звесткі: прозвішча, імя ўдзельніка, узраст, поўная дата нараджэння, зваротны адрас з індэксам, кантактныя тэлефоны.

Прымаюцца малюнк паярэм А3 (420 x 295) і А2 (420 x 590), а таксама літаратурны творы на беларускай мове (апаваданні, вершы, сачыненні, на-

ШАШКІ

Бліц-48

Перад вамі заданні бліцконкурсу-48:

№1. **Белыя:** b6, c5, c7, d2, d6 (5). **Чорныя:** a3, a5, b4, d8, f4 (5).

№2. **Белыя:** b4, c1, c3, d4, f2, h4 (6). **Чорныя:** c7, d6, e7, f6, g5, h2 (6).

№3. **Белыя:** c5, d4, d6, c3, e5, h6 (6). **Чорныя:** a7, b2, c3, f8, g3, g7 (6).

№4. **Белыя:** b4, c3, c5, f4, g1, g3, h4, h6 (8). **Чорныя:** a3, c5, c7, d6, e5, e7, f6, h2 (8).

№5. **Белыя:** a5, b6, e7, f6, h2 (8). **Чорныя:** a7, c3, d8, f4, g3, g5, h4 (7).

Белыя пачынаюць і выйграюць.

№6. **Белыя:** a1, c1, f2, f4, g3, g5 (6). **Чорныя:** a3, b4, c3, d4, g7, h2 (6). Нічыя.

№7. **Белыя** (Л.Жыхар): a1, a3, d2, d4, e3, f2, f4, g1, h2 (9). **Чорныя** (П.Плянтэў): a5, a7, b4, d8, e7, g7, h4, h6, h8 (9). Ход і выйгрыш ... чорных. Партыя згуляна ў першай лізе завочнага чэмпіянату Беларусі (БПЛ-38). Гэтым разам П.Плянтэў узяў рэванш за паражэнне ў турніры БПЛ-37.

Вядома ж, у конкурсе могуць браць удзел усе жалаючыя — незалежна ад іх шашачнай кваліфікацыі. Кожнае заданне ацэньваецца ў адно ачко. Пераможку чакае прыз кандыдата ў майстры спорту Леаніда Жыхара (г. п. Крыўчы Мядзельскага раёна) — «Мой часопіс» П.Шкудлава за 2003 год. Зычым поспехаў!

Тэрмін для адказаў — традыцыйныя два тыдні. Чакаем іх па адрасе: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34-а, рэдакцыя газеты «Народная воля», «Шашкі».

Чэмпіянат свету

Мы раней паведамілі аб выніках планетарнага форуму шашак-64. Сёння дапаўняем, што чэмпіён свету па іх Андрэй Валюк нарадзіўся 28 сакавіка 1974 года ў Гродна. Захапіўся ён старалёўшчым гульні ў дзесяцігадовым узросце, а ўжо праз тры гады стаў кандыдатам у майстры спорту.

Далей спартыўная статыстыка сведчыць аб ім: майстар спорту (1989г.), бронзавы прызёр чэмпіянату свету (1997г.), бронзавы прызёр чэмпіянату свету (1997г.), чэмпіён свету і міжнародны гросмайстар (1997г.), сярэбраны прызёр па класічных шашках і чэмпіён па хуткай гульні ў іх (1998г.), чэмпіён свету — 2005. Сем разоў выйграваў першынство краіны, быў уладальнікам Кубка Беларусі.

У Еўнаторы асобна прайшоў і турнір па маланкаву гульні. — праймае размову пастаянны карэспандэнт нашай рубрыкі «Шашкі» Яўген Кандрэчанка. — Тут верх узялі міжнародныя гросмайстры Мураўла Амрылаў (Расія), Сяргей Белашэў (Украіна) і Міхаіл Фёдару (Расія). Пераможца прадэманстраваў бліскучую гульні і з лікам 2:0 прымусяў склаціць зброю такіх асаў малой дошкі, як М. Мішчанскага, пацярпелавага чэмпіёна свету Г. Колесава і двукратнага менавіта па бліску С. Белашэва.

Майстар спорту Я. Кандрэчанка даслаў нам яшчэ два прыклады з планетарнага форуму шашак-64.

1. **Белыя** (М.Фёдару): a5, b2, c1, c3, d4, e1, e3, f2, g1, h2 (10). **Чорныя** (А. Кібарас, міжнародны гросмайстар з Птвы): b6, b8, c7, d6, d8, e5, f6, f8, g5, h8 (10). Чэмпіён Беларусі Я. Кандрэчанка лічыць гэтую партыю адной з лепшых: 1... e4 f2. c2? d5 c3. f3? (3. b3? g4? h7? 4. g5? h6? 5. e7? f4? 6. e5? c3? 7. g8? h8. h6? a7? 9. f8? f3? 10. h4? c6? 11. a5? f7? x.

2. **А.Смірноў** (майстар ФМЖД з Расіі) — **А.Артыхаў** (міжнародны гросмайстар з Узбекістана): 1. a1 на a5? 7 на h4 (жараб'ёўка дэбюту)? 2. c4? d5? 3. b3? h7? 4. e4? e4? 5. g5? h3? (вось гэта ход!) 6. f4? h4? b5? x.

Юбілей мастера

Іспоўнілося 70 лет вядомаму беларускому шахматному кампазітару, майстру спорту і ФІДЕ, міжнароднаму арбітру **Владзіміру Петровічу Сычову**. Сваю першую кампазіцыю Сычов апублікаваў яшчэ ў 1958 годзе. С таго часу ён напісаў больш за 500 задач розных жанраў, з якіх больш за 200 атрымалі на конкурсах, у тым ліку 53 прызамі. Кампазіцыі мінчаніна ўключаны ў «Альбом ФІДЕ». Сычов фіналіст пяці лічбных першынстваў СССР і камандных чэмпіянатаў свету. Ён два разы становіўся чэмпіёнам СССР у камандным зachte, неаднокранны чэмпіён Беларусі. Хораша вядома Сычов і як арганізатар многіх гарадскіх і рэспубліканскіх сусветных шахматных турніраў.

От імя чытацель «Народной воли» — любіце шахматы мы поздравляем Владимира Петровича Сычова с юбилеем и желаем ему здоровья и больших успехов в творчестве! Публикуем одну из задач мастера, которая была отмечена первым призом на конкурсе.

В. Сычов

Белыя: Кра8, Фе7 Лс2, Ле2, пп. с4, е4, г2?7.

Чорныя: Крп3, Лд4, пп. d6, г7, h2, h6 (6).

Мат в 2 ходы.

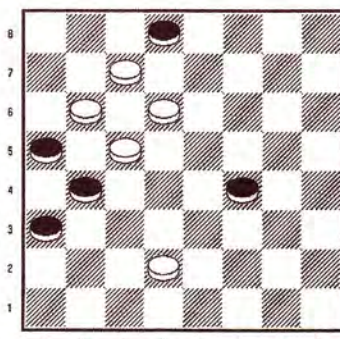
Попробаваць знайсці ёс рашэнне. Сваю адказ прыводзіце па адрасу: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34-а, рэдакцыя газеты «Народная воля», «Шахматы».

Сенсацыйная победа

В суперфінале чэмпіяната Расіі, які прайшоў у Маскве ў Цэнтральным шахматным клубе імя М.Ботвинніка, сенсацыйно перамог адрэшт прэсмейстэр из Казані **Сергей Рублевский**. Ён сумел опередзіць чэмпіёна свету па класічным шахматам **Владзіміра Крамніка**, неаднократага чэмпіёна Расіі **Петра Свідлера**, элітных

Адрас для дасылкі: МТА «ЗБС «Бацькаўшчына», вул. Энгельска, 15, Мінск, 220030, эл.пошта: zbsb@lingvo.minsk.by, zbsb@tul.by.

Пераможца будзе ўзнагароджаны. Кантакты тэлефон у Мінску: (017) 289-31-94.

3 першынства краіны

У мінулым выпуску шашак мы пазнаёмілі з творчасцю чэмпіёна першынства краіны па шашачнай кампазіцыі. А зараз разгледзіце распрацоўкі прызёраў, якія прыязна перадаў нам для друку галоўны сакратар спартсінтэраў мінчанін **Васіль Грабенка**:

1. **Дамітрый Камчышкі, Магілёў.** **Белыя:** c7, d6, e7, f4, g5, g7 (6). **Чорныя:** a3, b4, c3, d2, f8, h6 (6). 6.5 ачка па змесе: h8 (ab2) d4, b8, d7, e5, c5x.

2. **Аляксандр Сапегін, п/а Успенне Мсціслаўскага р-на.** **Белыя:** b4, b6, c7, d6, e7, h2 (6). **Чорныя:** a5, b2, c3, e5, f4, g3 (6). 6.75 ачка: h8, b8, e5, f4, c1x.

3. **Віктар Самарын, Барысаў.** **Белыя:** c5, c3, дамкі a1, b4, d2, e5, f4, h2 (8). **Чорныя:** a7, d8, дамкі g3 (3). 6.5 ачка: c7 (f2 A) f3, c3/b2, a5, b6, c1, a5, b4, ab2? A (b8) c6? c7, d3 (a5 B) ed4, d5, d5, c3? B (c5) d6, c3, cd4? c3? g1? x.

4. **Уладзімір Сажыжынскі, Рагачоў.** **Белыя:** b2, c1, d2, e5, f4, дамкі c3, f6, g1, e5 (9). **Чорныя:** a3, a5, h6, дамкі f8 (4), 5.75 ачка: d6 (b4 A) g7, e7, c5, d6? A (c5) b6, c3, b6 (B) a5, cd2, b4, b2? B (d6) f6-e5, c1-d2, b4, b2? x.